500 KURUŞ
YIL 6
SAYI 2159

PAZARTESİ
11
HAZİRAN 1979

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

bir ekmek bir Politika

Başbakan New York Times'a demeç verdi

Ecevit, ABD'nin «yardım-üsler» pazarlığındaki tavrından yakındı

● Başbakan demecinde U-2'ler karşılığında ABD'den ekonomik yardım alınması pazarlığı yapılmadığını da söyledi

New York (ANKA) — Başbakan Bülent Ecevit, ABD'nin Türkiye'ye ihtiyacı olan uzun dönemli ekonomik ve askeri yardımı sağlamadan, Türkiye'de bulunan ABD üsleri için uzun dönemli anlaşmalar istediğini söyledi.

«New York Times»a bir demeç veren Ecevit, ABD'nin Türkiye'ye uzun dönemli ekonomik yardım yapacağı ve Türkiye'de kurulacak silah endüstrisine yardımcı olacağı umudunda olduğunu söyledi.

Başbakan Bülent Ecevit, ayrıca ABD ve Sovyetler Birliği arasında imzalanacak olan «Stratejik silahların sınırlandırılması anlaşası (SALT-2) konusunda olumlu görüşleri olduğunu belirtmiş, ancak Türkiye üzerinden «U-2» gözlem uçaklarının uçurulmasını ekonomik yardım konusunda pazarlık kozu olarak kullanmak niyetinde olmadığını belirtti.

İşgüzar'la ilgili yolsuzluk dosyasını Sükan inceliyor

Ankara (Politika) — Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar'ın istifasına yol açan SSK fonları kullanımı yolsuzluğu iddialarına Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan'ın elkoyduğu ve incelemeleri sürdürdüğü öğrenildi. Sükan'ın Başbakan Yardımcısı olduktan sonra aldığı yolsuzlukları inceleme görevi çerçevesinde, SSK ile ilgili yolsuzluk iddialarının da bakanlığa ulaştığını bildiren ilgililer, söz konusu dosyanın hayli kabarık olduğunu belirtiyorlar. (Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

İMF'ye verilen «Niyet Mektubu» daha ağır ödünler içeriyor

● Türkiye'nin uygulayacağı bir yıllık dönemde uygulanacak olan istikrar programının ortaya konulduğu "Niyet Mektubu"nu Başbakan Ecevit'te onayladı

Ankara (ANKA) — Türkiye tarafından Uluslararası Para Fonu'na sunulacak "niyet mektubu"nun esasları belirlendi. Edinilen bilgiye göre, Türkiye'nin önümüzdeki bir yıllık dönemde uygulayacağı istikrar programının ortaya konulduğu "niyet mektubu", Başbakan Bülent Ecevit tarafından da onaylandı.

Türkiye ile Uluslararası Para Fonu arasındaki yeni "Stand-By" düzenlemesine esas olacak "niyet mektubu"nun 1978 yılındaki "niyet mektubu" ile karşılaş- Devamı Sa. 7. Sü. 4'de

"Niyet Mektubu" onaylandı ve

Yüzde 43 oranında devalüasyon yapıldı

Haber Merkezi — Uluslararası Para Fonu'na sunulacak «Niyet Mektubu»nun esaslarının belirlenmesi, bu esasların Başbakan Bülent Ecevit tarafından onaylanmasından sonra IMF'nin şartları arasında baş yeri tutan «devalüasyon» dün yapıldı. Yüzde 43'e varan devalüasyonla bir ABD doları 47 liraya yükseldi. Katlı kur uygulamasının kapsamı genişletilerek devalüasyonun bugünden ya da IMF'ye «Niyet Mektubu»nun verileceği birkaç gün içersinde uygulamaya konulması bekleniyor.

Türk lirasının ABD doları bazına göre 47 liradan işlem görmesi, işçi ve turist dövizlerinin yanısıra ithalat ve ihracatı da kapsayacak. Ancak, tarım ürünleri ihracatına eskiden olduğu gibi 26,5 liralık kur uygulanacak, ham petrol ithalatında ise alış kuru 27 lira 03 kuruş olarak kalacak.

Katlı kur uygulaması çerçevesinde, Türk lirasının öteki dövizler karşısındaki kurları da yeniden saptanacak. Halen bu konuda Mer- (Devamı Sa. 7, Sü 8'de)

AP hükümeti düşürmek için "uygun zaman" arıyor

Ankara (Politika) - AP Genel Başkan Yardımcısı Nuri Bayar, mücadelenin olgunlaştığı anda hükümetten kurtulma stratejilerini uygulayacaklarını belirterek «Başından beri bu hükümetten kurtulma mücadelesini sürdürdük. Bu mücadelenin olgunlaştığı anda; hangi noktada yakalarsak, bu hükümetten kurtulma stratejimizi uygulayacağız. Ve bu hükümeti düşürmenin çarelerini bulduğumuz anda gereğini yapacağız» dedi.

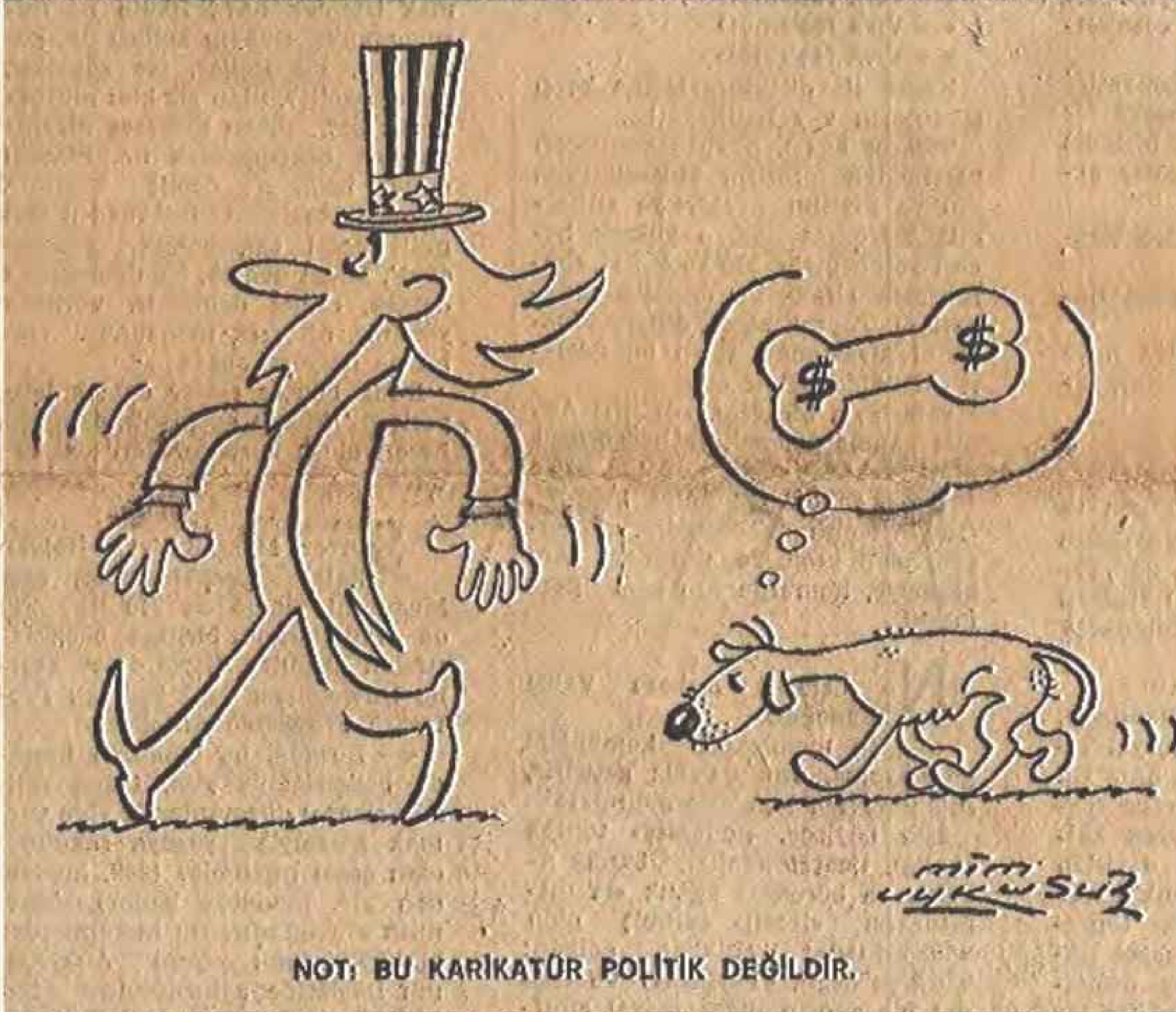
Haftalık yankı dergisinin sorularını yanıtlayan Bayar hükümetin kendisine verilecek kredileri kullanma yeteneğinden kesinlikle şüphe duyduğunu belirterek «ne kadar bulursa bulsunlar, bu kafa bu (Devamı Sa. 7, Sü 8'de)

Turizm Bakanı Yunanistan ile iyi komşuluk ilişkilerinin geliştirileceğini söyledi

Ankara, (ANKA) — Yunanistan hükümetinin resmi konuğu olarak Atina'yı ziyaret eden ve bu arada iki ülke arasında turizm alanında bir çerçeve anlaşması imzalamış olan Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun «Ege Denizi etrafında yaratılacak dostluk ve işbirliğinden en çok Türkiye ve Yunanistan yararlanacaktır» dedi.

Ankara'da yayınlanan İngilizce Daily News gazetesine verdiği demeçte Turizm Bakanı Alev Coşkun gezisiyle ilgili izlenimlerini şöyle anlattı.

«Kültürel, coğrafi ve tarihsel ilişkiler bakımından Yu (Devamı Sa. 7, Sü 8'de)

NOT: BU KARİKATÜR POLİTİK DEĞİLDİR.

Petrol, et ve KİT ürünlerine yeni zam var

Haber Merkezi — Temel tüketim maddeleri üzerindeki devlet desteği kalkıyor ve bu mallara yüksek yüzdeli zamlar geliyor. IMF'nin reçetelerinde öngörülen koşulların, henüz IMF ile Stand-By anlaşması imzalanmadan birer birer yürürlüğe sokulduğunu kaydeden İstanbul Ticaret Odası uzmanları «ekmeklik buğdaydaki devlet sübvansiyonu ortadan kalktı ve ekmek çok yüksek yüzde ili zam gördü. Önümüzdeki günlerde şeker, petrol, et gibi halkın temel tüketim maddelerinde de devlet sübvansi (Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Ankara'da Dev-Genç'li bir öğrenci öldürüldü

● ESKİŞEHİR'DE İGD ÜYESİ BİR GENÇ YAYLIM ATEŞİNE TUTULDU

Haber Merkezi — MHP Kurultayı'nın ikinci gününde faşist komandolar yaylım ateşi açarak DEV-GENÇ üyesi bir öğrenciyi öldürdüler, bir öğrenciyi de ağır yaraladılar. Eskişehir'de de faşistler İGD üyesi bir genci kurşunlayarak ağır yaraladılar.

MHP Kurultayı'nın ikinci günü de faşist komandolar silahlı saldırılarını artırdılar. Faşist komandolar dün Ankara'nın Cebeci semtinde Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencilerinden, SBF- (Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Yargıtay 9. Daire işçilerin işgüvenliğine karşı çıktı

● Karara göre, işverenler istedikleri zaman işçi atabilecekler

Ankara (Politika) — Yargıtay Dokuzuncu Hukuk Dairesi 25.12.1978 tarihinde aldığı bir kararla toplu iş sözleşmelerinde yeralan iş sağlığı hükmünü tanımadı. Dokuzuncu Hukuk Dairesinin verdiği karara göre işverenler disiplin kurulu kararı olmasa bile haklı gerekçelere dayanarak işçi atabilecekler.

Yargıtay kararları dergisinin Mayıs ayında yayınlanan 5. sayısında yeralan Dokuzuncu Hukuk Dairesi kararında özetle şöyle denilmekte:

«İş yasasının 13-c, 3. fıkrasında işçinin sendikaya üye olması şikayete başvurması gibi sebeplerle işinden çıkarılması diye bazı örnekler verilmiştir. Onun için değer yargıya göre kötü niyet sayılabilecek somut olay ortaya konulup kanıtlanmadıkça sadece ve sadece disiplin kurulu kararı olmadan ve fakat haklı nedenlere dayanan bir fesih kötüniyet sayılamaz. (Devamı Sa. 7, Sü. 2'de)

İGD, Vietnam gençlik delegasyonunun Türkiye'ye sokulmamasını kınadı

İstanbul (Politika) — İlerici Gençler Derneği Genel Başkanı A. Muhtar Sökücü, İGD'nin davetlisi olarak Türkiye'ye gelen üç kişilik Vietnam gençlik delegasyonunun Yeşilköy Havalimanı'nda vize verilmeyerek geri çevrilmesini (Devamı S. 7 Sü. 6'da)

İstanbul'da ekmek 6 lira oldu ama gramı henüz belli olmadı

İstanbul, (ABC) — Yeni buğday taban fiyatlarının 450 kuruş olarak belirlenmesinden sonra, geçen yıl 310 kuruştan alınan buğdaydan üretilen un fiyatlarına yapılan astronomik zam yürürlüğe konuldu, bu arada ekmeğin gramajının düşürüldükten başka fiyatının da arttırılması benimsendi.

CHP ağırlıklı hükümetin 1979 yılı ürünü olan ve henüz hasadı tamamlanama- (Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

MHP Kurultayı Türkeş'i yeniden başkan seçti

● Hülagu Balcılar adaylıktan çekilirken, 27 Mayısçılardan Ahmet Er, AP Genel Başkan Yardımcısı Bilgiç'in kardeşi Sait Bilgiç, AP'den ayrılan Ömer Çakıroğlu ve Maraş'ta ortaya çıkan ETKO çetesinin elebaşısının babası M. Yusuf Özbaş MHP Genel İdare Kurulu listesinde yer aldılar

MHP 14. Büyük Kurultayı, dün çalışmalarını tamamladı. Saat 12.00'de başlayan seçimlere, genel başkanlık için tek aday olarak Adana Milletvekili Alparslan Türkeş gösterildi ve seçildi.

Bu arada, genel idare kurulu üyelikleri seçimi için de çarşaf liste çıkarıldı.

Genel İdare Kurulu'nun 27 üyesi için yapılan seçimlerde «dokuz ışık» adlı 55 kişilik bir liste çıkarıldı. Delegeler 55 kişi arasından genel yönetim kurulu'nda yer almasını istedikleri delegeleri işaretleyerek belirlediler.

ÇARŞAF LİSTE

Genel İdare Kurulu üyelikleri için çıkarılan 55 kişilik çarşaf listede yer alanlar şunlar: (Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Kendi ülkelerinde yasak

Tekeller ilaçlarını Türkiye'de deniyor

● Türkiye'de faaliyet gösteren ilaç tekellerinin afyon çizimini yasaklatarak Türkiye'nin ilaç hammadde üretimini engelledikleri bildiriliyor

Ankara (Politika) — Türkiye'deki ilaç sanayiinin yüzde 99'unu kontrolları altında bulunduran yabancı ilaç tekellerinin kendi ülkelerinde insanlar üzerinde ilaçların denenmesi yasak olduğu için, bazı ilaçları Türkiye'de denedikleri belirtiliyor.

"Türkiye'de ilaç politikası ve savurganlık" üzerine bir konferans veren Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji Kürsüsü Öğretim Üyelerinden, Prof. Dr. Kazım Türker yabancı ilaç şirketlerinin kendi ülkelerinde ilaçların insan üzerinde denenmesinin yasak olması nedeniyle bu ilaçları azgelişmiş ülkelerde denediklerini belirtti. Türkiye'de de yan etkileri tam olarak saptanmamış bazı ilaçların denendiğini belirten Türker bu tesislerin Bursa Tıp Fakültesinde uygulanmakta olduğunu söyledi. Bu uygulamanın çok ciddi sonuçları olabileceğini belirterek önlenmesini istedi.

Öte yandan Ankara Eczacılar Odası yetkilileri - nin açıkladıklarına göre Türkiye'de yabancı sermayeli 14 ilaç firması üretimin yüzde 30'unu denet- (Devamı Sa. 7, Sü. 2'de)

Anayasa Mahkemesi Tamgün Yasasının iki maddesinin iptal istemini reddetti

Haber Merkezi — Anayasa Mahkemesi, Ankara, İstanbul ve Hacettepe Üniversitelerinin, Tamgün Yasasının iki hükmünün iptali için açmış oldukları davaları sonuçlandırdı ve (Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Kamulaşan devlet topraklarını yine toprak ağaları işletiyor

● TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası kırsal kesimdeki sömürünün ortadan kalkmasının demokratik toprak reformu ile sağlanacağını belirtti

Ankara (A.A.) — TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Genel Başkanı Ali Karabulut «Kırsal kesimdeki sömürünün ortadan kaldırılmasının, demokratik toprak reformu ile olanaklı olduğunu belirterek «Toprak bayramının kutlanacağı günler gelinceye kadar tüm emekten yana kişi ve kuruluşların güç ve eylem birliği içerisinde bulunmasının zorunlu olduğunu» bildirdi ve «Bugün Urfa yöresinde kamulaştırılan ve kamulaştırma bedelleri ödenmiş devlet toprakları yine toprak ağaları tarafından işletilmektedir» dedi.

Oda Genel Başkanı Ali Karabulut, dün düzenlediği basın toplantısında 10 Haziran'ı «Topraksızlar Günü» olarak ilan ettiklerini bildirdi. 1945'de çıkarılan «Çiftçiyi topraklandırma yasası»ndan sonra 1757 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Yasasının uygulamaya konduğu (Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

Maraş duruşmasına bugün devam ediliyor

Adana (A.A.) — Dünyanın en çok sanıklı davası olarak nitelenen K. Maraş katliamı davasında tutuksuz yargılanan 178 sanıktan 114'ünün ... (Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

İKD ve kadın hareketi...

28 Nisan 1979 günü, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı, İlerici Kadınlar Derneği'nin «İKD» Genel Merkezi ile Türkiye çapındaki 33 şube ve 35 temsilciliğinin faaliyetlerini durdurdu. Bu karar gereğince, dernek binalarının tümü mühürlendi...

İşin ilginç, ama anlaşılabilen yanı, sıkıyönetim komutanlığının İKD'ye yönelik bu uygulamayı, hiçbir tebliğinde açıklamaması ve derneğin kapatılma nedenine ilişkin hiçbir gerekçe göstermemesidir... Hem de, başvurulara karşın...

Bu sessizlik nedendir? Bugüne değin, İKD aleyhine açılmış herhangi bir dava yada soruşturma var mıdır? Yoksa, İKD hangi gerekçe ile kapatılmıştır?

Bunları sormak, demokrasiden yana olan her yurttaşın hakkı ve aynı zamanda görevi değil midir?

Hey, «demokrasi havariliği» geçinenler ve kendine bunu meslek edinenler, neden bu konuda ağzınızı açmıyorsunuz? Hey, «dut yemiş bülbüller», silkinin, artık silkinin, yoksa sıranın size de gelmesi yakındır ... Hatta, gelmiştir de... Ortada, faşist terör ve tırmanış apaçık ortada değil mi?

Ve bu soruların, doğaldır ki muhataplarından birisi de, CHP üst yönetimi, CHP ağırlıklı hükümet değil midir? Bu soruların muhatabı, herkesden önce, Bülent Ecevit'in kendisi değil midir

Birkaç gündür, CHP'nin seçim bildirgelerini ve programını elimden eksik etmiyorum. Sizlere, CHP Programı'ndan özgürlükler ve demokrasi savaşımında kadının önemine ilişkin birkaç pasajı aktarmak istiyorum.

Program'ın 226. sayfasını birlikte okuyalım: «Demokrasiyi darboğazlardan ve bunalımlardan kurtarmanın yolu, aslında onu yozlaştırıp çökertmek isteyen bazı tutucu ekonomik güçlerle onları temsil edenlerin ileri sürdükleri gibi, demokratik özgürlükleri sınırlamak değildir. Tam tersine demokrasiyi darboğazları aşabilmenin demokrasiyi ve demokratik toplumu bu bunalımlardan kurtarabilmenin ve demokrasiyi çağdaş gereksinimleri karşılar duruma getirebilmenin tek yolu, daha çok demokrasidir ve daha çok özgürlüktür.»

Programın 21. sayfasında da şunlar yazılı: «Örgütlenme özgürlüğü de, tüm özgürlüklerin ve hakların sağlanıp korunabilmesi, etkin biçimde kullanılabilmesi ve geliştirilebilmesi, insanlık ve toplum yararına değerlendirilebilmesi için zorunludur.»

227. sayfadan da küçük bir alıntı sunalım: «Demokrasinin yaygınlaştırılması için, kadın - erkek eşitliğine her alanda kesin gerçeklik kazandırılmalıdır. Öylece nüfusumuzun yaklaşık olarak yarısını oluşturan kadınların demokrasiye daha özgürce ve daha etkin olarak katkıda bulunabilmeleri sağlanacaktır.»

Evet, CHP'nin Programı'nda bunlar yazılı. Yazılı yazılı olmasına da, bir de yaptıkları var ortada: İKD'yi kapatmak, gerçek kadın hareketine «dur» demek, İKD'nin faaliyetlerinin durdurulmasını sessizce geçiştirmek ve «ne yapalım İKD'yi sıkıyönetim kapattı» havasını vermek...

Aslında, İKD'yi boy hedefi seçen burjuvazidir... Ve burjuvazi adına, bu işi yüklenen de, CHP üst yönetimi, CHP ağırlıklı hükümet ve Ecevit'in kendisi olmuştur... Ecevit'in 1 Mayıs 1978'in hemen ertesi günü, İKD'ye saldırması ve haksız bir biçimde, Türkiye'nin biricik kadın örgütünün komünistlikle «suçlaması» gereği duyması nedendir acaba?

Bunun nedeni anlaşılmaz değildir: Kapitalizm, yani sömürü düzeni, emekgücü dahil, herşeyi metalaştırır, pazarlarda alınıp satılabilen bir meta biçimine dönüştürür... Onun kokuşma döneminde, asla satılamaz gibi görünen herşey, aşk, ahlâk, erdem vb. dahil, pazarda hakettiği değeri bulur...

Kapitalizm, daha önceki sömürü düzenlerinin üstüne, kadının boynuna katmerli bir sömürü zinciri daha vurmuş, üretim sürecindeki sömürüye ek olarak, kadın evde de sömürülen bir meta biçimine getirilmiştir. Söylenebilir ki, kapitalizmin o muhteşem (!) yapılarının temelleri, daha çok, ucuz işgücü olan kadın ve çocukların kanlarıyla harçlanmıştır...

İKD, Türkiye tarihinde ilk kez, yüzyıllardır ezilen, sömürülen, düzen içindeki eşitsiz konumu yanında, erkek karşısında da eşitsiz bir konuma sokulan kadınlarımızı harekete geçiren, onları örgütleyen ve örgütlü bir biçimde demokrasi savaşına sokan örnek bir kuruluştur...

Burjuvazinin İKD'den korkması boşuna değildir: Türkiye'de nüfusun yarısı kadındır... Nüfusun yarısını oluşturan kadınların suskun, örgütsüz ve hareketsiz olması, sermaye sınıfının işine gelmez mi?

Peki, burjuvazi istedi diye kadınların sesi susturulabilir mi? Kadın hareketi durdurulabilir mi? Kadınlarımızın, bacılarımızın, analarımızın biricik örgütü kapatılabilir mi? Asla... Bu hayata, hayatın pratiğine, toplumun gelişme yasalarına tümden terstir... Kırmızı çatkılı kadınlarımız susmayacaktır... Onlar örgütlü güçtür ve İKD dimdik ayaktadır...

FORUM

141 VE 142

NASIL DA SEVİYORLAR BİRBİRLERİNİ
141 İLE 142
MUSSOLİNİ ÖVMÜŞ YARATMIŞ
BİZİMKİLER GÖRMÜŞ MÜRÜVVETİNİ
SEVSİNLER ŞUNLARIN KIRITIŞINI
FAŞİZMO FAŞİZMO SIRITIŞIN
İŞÇİ HAK DEMESİNMİŞ
ŞIMASINMIŞ YÜZÜ GENÇİN
AL DAYAK VER KELEPÇE
EFENDİM ESTEK KÖSTEK
AĞAYA BEYE DESTEK
KOLTUKTAN DÜŞMESİNMİŞ
SEVSİNLER ŞUNLARIN KIRITIŞINI
FAŞİZMO FAŞİZMO SIRITIŞIN

NASIL DA SEVİYORLAR BİRBİRLERİNİ
AYIP İLE ÇİRKİN GİBİ
DİNSİZ İLE İMANSIZ
VURGUN İLE SOYGUN GİBİ
KAATİL İLE VİCDANSIZ
NASIL DA SEVİYORLAR BİRBİRLERİNİ
NAZİZM İLE FAŞİZM GİBİ
HİTLER İLE MUSSOLİNİ
ÖDLEK İLE TABANSIZ
SEVSİNLER ŞUNLARIN KIRITIŞINI
FAŞİZMO FAŞİZMO SIRITIŞIN
(KELEPÇEMİN KARASINDA AK BİR GÜVERCİN,

EYLÜL 1976, ANKARA)

Antidemokratik Demokrasi

Hasan HÜSEYİN

Yıl, 1930. İtalya'dayız.

Sinyor Mussolini konuştu:

«Her kim, devletin ülkesinde, sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü (la dittatura) zorla kurmaya veya sosyal bir sınıfı zorla ortadan kaldırmaya veya, her halde, devletin kurulu (müesses) ekonomik ve sosyal düzenlerini zorla devirmeğe yönelik (matuf) cemiyetleri eyleme koyar, kurar, örgütler yahut güderse (idare ederse), beş yıldan on iki yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

Her kim, devletin ülkesinde, toplumun her siyasal veya hukuksal düzenini zorla ortadan kaldırmayı amaç edinen cemiyetleri eyleme koyar, kurar, örgütler yahut güderse, aynı cezayla cezalandırılır. Bu sözü edilen eylemlere katılanlar, bir yıldan üç yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılırlar.

Yukarıda zikredilen cemiyetleri, kapatıldıktan sonra, başka bir ad altında veya hileli bir biçimde yeniden kuranlar için cezalar artırılır!»

«— Si (evet)» dedi, İtalya Kralı Vittorio Emanuele.

«— Si (evet)» dedi, Adalet Bakanı Rocco.

«— Viva Mussolini!» diye haykırdılar kara gömlekli faşolar, faşigeler.

Sinyor Mussolini'nin bu sözleri, 19 Eylül 1930 gün ve 1398 sayılı İtalyan Ceza Yasasının 270. maddesini oluşturdu, 26 Eylül 1930 gün ve 253 sayılı İtalyan Resmi Gazetesinde yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Sinyor Mussolini konuştu:

«— Her kim, devletin ülkesinde, sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü (la dittatura) zorla kurmak veya sosyal bir sınıfı zorla ortadan kaldırmak veya, her halde, devletin kurulu siyasal ve ekonomik düzenini zorla devirmeye veya toplumun her hukuksal ve siyasal düzenini yoketmeye yönelik propaganda yaparsa, bir yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezasiyle cezalandırılır.

Eğer propaganda milli duyguları yoketmek veya zayıflatmak için yapılırsa, ceza altı aydan iki yıla kadar ağır hapistir.

Bundan önceki hükümlerde öngörülen fiilleri telkin edenler aynı cezayla cezalandırılırlar!»

«— Si..» dedi, İtalya Kralı Vittorio Emanuele.

«— Si» dedi, Adalet Bakanı Rocco.

«— Viva Mussolini!» diye haykırarak tepindiler kara gömlekli faşolar, faşigeler.

Sinyor Mussolini'nin bu sözleri, 19 Eylül 1930 gün ve 1398 sayılı İtalyan Ceza Yasası'nın 272. maddesini oluşturdu, 26 Eylül 1930 gün ve 253 sayılı İtalyan Resmi Gazetesinde yayımlanarak yürürlüğe girdi. Bizim toprak ağaları, ticaret ağaları, banka ağaları ve bürokrat ağalar, Mussolini'nin dediklerini iyi anladılar; kadehlerini «la dittatura» adına kaldırdılar, sonra da zil takıp oynadılar:

«— Viva faşizmo!»
«— Viva faşizmo!»
«— Viva faşizmo!»

Kendi «la dittatura»larına karşı çıkanların vay haline ydi!...

Ticaret ağası, o yüksek beceri yeteneğiyle, Sinyor Mussolini'nin 270 ve 272'sini Türkiye'ye «ithal» etti. Bürokrat ağa, o yüksek beceri yeteneğiyle, 270 ve 272'yi «bürokratik elfaz» ile donatıp makyajladı. Toprak ağası, Sinyor Mussolini diyarından gelen bu ikizleri çiftliğine buyur etti.

«Maria»yı Meryem, «Artin»i Ahmet yapma gelenek ve hoşgörüsünün mirasçısı değil miydik? 270'e 141, 272'ye de 142 adını verdik. Ondan sonra da başladık, konuşanı asıp kesmeye, düşüneni asıp kesmeye, homurdananı asıp kesmeye!..

Ne demişti Ankara Valisi Tandoğan:

«— Bu memlekete komünizm gerekiyorsa, onu da biz getiririz, salaklar! Siz kim oluyorsunuz?»

İşte böylece, «müesses» toprak ağalığı, ticaret ağalığı, banka ağalığı ve bürokrat ağalık «la dittatura»sı «tescil» edilmiş oldu «Türkiya»da! (Dikkat edilsin: Türkiye değil, «Türkiya») Ve «Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıf etmeye veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya veya memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmeye matuf cemiyetleri her ne suret ve nam altında olursa olsun kurmaya tevessül edenler veya kuranlar veya bunların faaliyetlerini tanzim veya sevk ve idare edenler veya bu hususlarda yol gösterenler sekiz yıldan onbeş yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılırlar. Bu kabil cemiyetlerin birkaçını veya hepsini sevk ve idare edenler hakkında ölüm cezası hükmolunur. (...)» biçiminde usayıp giden 141, Sinyor Mussolini hatırası ve de mizah edebiyatımızın şahaseri olarak, salınıp gezmeye başladı ülkemizde (tabii, ikiz kardeşiyle birlikte)!..

Mizah şahaseri oluşu buradan geliyordu: «La dittatura»yı ellerinde tutanlar, bu ikiz maddelerle şöyle demek istiyorlardı, dalgınlıkla:

«— Ey işçiler, emekçiler, topraksız köylüler, dar gelirliler! Hakimiyet, yani 'la dittatura' bizim elimizdedir. 'La dittatura'yı bizim elimizden almaya kalkışırsanız, okuruz canınıza! Siz kim oluyorsunuz be? 'La dittatura'nın müesses nizamlarını devirmek, değiştirmek istemek ha?.. Hadin ne duruyorsunuz, sıvayın kolları da, görelim!... Pis işçiler, pis köylüler, pis emekçiler, ulan siz kim oluyorsunuz be?.. Bizim müesses nizamlarımızı beğenmemek ha, alaşağı etmek ha?.. Ne demiş Mustafa Kemal: 'Hakimiyet bilâkayd ü şart milletindir! (Egemenlik ulusundur)'. Millet demek, biz demek; biz demek, millet demektir. Verirsek yersiniz, örtersek uyursunuz. Daha ne istiyorsunuz?»

Buna benzer şeyler demek istiyorlardı! Mizah edebiyatımızın şaheseri oluşu buradan ileri geliyordu.

Sinyor Mussolini'yi İtalyan halkı bacaklarından astı, Mussolini maddeleri 270 ile 272 de efendileriyle birlikte bacaklarından asıldılar. Şöyle diyor Torino Üniversitesi Ceza Hukuku Profesörü Francesco Antolisei:

«— Burada, bu bölümün başında belirttiğimiz gibi, faşist rejimin siyasal düşmanlarını yere vurmak amacıyla yasaya sokulmuş olan cezai hükümler (269. maddeden 274. maddeye kadar) sözkonusu olmaktadır. Bu hükümlerden bir bölüğünün —yeni Anayasanın ilkelerine aykırılıktan— ilga edilmiş sayılması gerektiğinden ve hepsinin, faşist rejimin düşmesinden sonra, 269. madde (vatandaşın yabancı ülkede gayrımilli fiilleri)yle yapılan istisna bir yana, pratikte uygulama değerlerinin kalmaması nedeniyle, içerik ve anlamlarını belirtmek için çene patlatmak yararsızdır. Bu nedenle, yasada hâlâ yer alan bu hükümlerin sadece metnini vermekle yetineceğiz (Ceza Hukuku El Kitabı, Milano, 1966, özel hükümler 11, s. 670 ve süreği).»

Ne diyor Prof. Francesco Antolisei?

«Faşist rejimin siyasal düşmanlarını yere vurmak amacıyla yasaya sokulmuş olan cezai hükümler» diyor, değil mi? Yani, 270 ile 272. maddeler, yani 141 ile 142. maddeler, «faşist rejimin siyasal düşmanlarını yere vurmak amacıyla yasaya sokulmuş»tur. «Faşist rejimin siyasal düşmanları» kimlerdir?... İşçiler, topraksız köylüler, emekçiler... Yani, üretenler, yaratanlar... Yani bir ülkenin bağımsızlığını, özgürlüğünü ayakta tutanlar... Yani, insan onurunu kurtarmaya çalışanlar, emeği en yüce değer sayanlar... Yani, dünyada barışı kurmak için kan dökenler... Sinyor Mussolini, faşizmi yaşatmak, «la dittatura»yı elinde tutmak için, İtalyan Ceza Yasasına 270 ve 272. maddeleri sokuşturtmuş. Bizimkiler de, Sinyor Mussolini'ye özenmiş ve 141 ile 142'yi biçimlendirmişler ve sokuşturmuşlar TCY'ye. İşte, hepsi bu!..

Anti-demokratik demokrasi, böyle çıktı ortaya.

Üf be!.. Prof. Francesco Antolisei'nin dediği gibi, ben de amma çene patlatıyorum!.. Faşist rejimin savunucuları şimdi bana kimbilir nasıl kızıyor, nasıl diş gıcırdatıyorlardır!..

1967 yılı başlarında, «Kızılırmak» adlı kitabımdan ötürü, 142 askına, Ankara Merkez Cezaevinde yatıyordum. Yukardaki şiiri o günlerde yazmıştım. Okuyalım da biraz [illegible]

Okurlardan Politika'ya

TEKELDE ÇETE

Tekel Başmüdürlüğü'ndeki TEK-GIDA-İŞ Sendikasının 6 No.'lu şubesinin faşist yönetimi Tekel'i bir çiftlik gibi kullanıyor. Sendikanın işyeri temsilcisi, Başmüdür'le birlikte yasal olmayan birçok iş yapıyor.

Sendikaya muhalif olanlar dama taşı gibi sürülüyorlar. Sendikanın faşist temsilcilerinin anti-demokratik uygulamalarına karşı çıkan namuslu memurlar bir hafta içinde başka yerlere sürüldüler. Gece saat 20-21'de nakil kararları çıkıyor. Sendikacılar, depolara kendi adamlarını yerleştiriyorlar. Depo amiri olarak çalışan işçilerin büyük çoğunluğu hakkında müfettiş raporları düzenlendiği herkesçe biliniyor.

1.5.1979 günü sendika temsilcileri, personele 50 kuruştan çay veren çay ocağını, Başmüdürle anlaşarak spor kulübüne devrettiler. (2.866 TL. para, 8 kilo çay ve 12 kilo şekerle birlikte). Bundan sonra bir bardak çay 100 kuruş oldu.

Bizler, 90 imzalı bir dilekçeyle Başmüdüre başvurarak, yasalara aykırı olan bu yanlış uygulamaların durdurulmasını istedik. Dilekçemiz işleme konulmadı. Üstelik bu dilekçemizin, sendikacı denilen faşistlerin elinde dolaştığını gördük. Dilekçede imzası olanlar, «siz bu işe karışmayın» diye tehdit edildi.

Bizler, 90 imzanın sahipleri olarak, bu yasa dışı uygulamaları durdurmayı ve devlet dairesinin ticarethane olarak kullanılmasının önüne geçmeyi bir yurtseverlik görevi biliyoruz.

Başta Başbakan olmak üzere Gümrük ve Tekel Bakanı'nın, Tekel Genel Müdürlüğü'nün ve Maliye müfettişlerinin konuya eğilmeleri için durumun kendilerine basın yoluyla duyurulmasını bir yurtseverlik görevi sayıyoruz. Sizlerin de, bu sendikacı adı altında faaliyet gösteren soyguncu çetelerden hesap sorulmasına katkıda bulunacağınıza güvenimiz tamdır.

Tekel Başmüdürlüğü'nün
90 işçisi ve memuru

Politika'DAN MEKTUP

Bir eksiği tamamlamak

DOST Okurlarımız;

POLİTİKA Gazetesi, 4 Haziran'da yeni dönemine başlarken, TV'de yayınlattığı tanıtmalarda «Basındaki bir eksiği tamamlıyoruz» dedi. Rastgele söylenmedi bu söz. Politika'nın, basınımızda bir eksiği tamamladığına kesinlikle inanıyoruz. 4 Haziran'dan bu yana postacıların taşıdığı, kutlama telgrafları, mektupları bu yargımızda yalnız olmadığımızı kanıtladı.

GEREK ülkemizin demokrasi güçlerinin temsilcisi olan örgütlerden, gerekse ilericilerden, yurtseverlerden, demokratlardan gelen kutlama telgraf ve mektupları gerçekten de postacıları yoracak kadar çok ve biz Politika çalışanlarını kıvandıracak, yorgunluklarını bir çırpıda yok edecek kadar içten...

NE demektir, basında bir eksiği tamamlamak?

BUGÜN Türkiye'de kısıtlı, sınırlı bir burjuva demokrasisi yaşıyoruz. Üstelik faşist yuvalar her an gedik arıyor, her an faşist bir darbe tehdidi emekçi halkımızı tehdit ediyor.

BU koşullarda basında «demokrasi yönündeki» tercihini son derece net yapmış, özel ilanlarla tekelci sermayeye göbekten bağlanmamış, macculuk gibi çağdaş gerici akımlara göz yummayacak, basında yıllarboyu örülmüş anti-komünizm duvarlarını yıkacak bir gazete, bir günlük yayın organı kesin bir ihtiyaçtır.

TAMAMLADIĞIMIZ eksik de budur.

ANCAK bu işlevimizi, görevimizi yerine getirirken, açık kalplilikle belirtelim ki son derece zor koşullar altındayız. Yalnızca yasal kısıtlamaları, yasaklamaları kastetmiyoruz. Bir günlük gazetenin yayınlanması için zorunlu maddi koşullarda önemli zorlanmalar söz konusu.

ÖRNEĞİN kendimize ait bir rotatifimiz yok. Günde yedi sekiz gazetenin basıldığı bir matbaanın geri, ilkel olanakları içinde gazetemizi basıyoruz. Bu baskı kalitesini etkiliyor, net, temiz fotoğraflar elde etmemizi önlüyor, yazıların kimi kez silik, yada mürekkep lekelerine boğulmuş şekilde basılmasına yol açıyor.

ÜSTELİK matbaada basılan diğer gazeteler yüzünden ancak belli saatlerde baskı yapabiliyoruz. Bu ise ister istemez bazı haberleri zamanında ve yeterli ayrıntıda sunamamamıza yolaçıyor. Oysa biz bu yeni dönemimizdeki yayın ilkemizi gene TV tanıtmalarında belirtmiştik:

«HABERDE güven, yorumda öncü» demiştik.

BU iddialı tanıtmanın gereklerini yerine getirmeye çabalıyoruz. Ama dediğimiz gibi bazı zamanlar haberlerimizi yeterli sağlığa, yeterli ayrıntıya kavuşturamadan basmak zorunda kalıyoruz. Ya da bazı önemli haberleri kısıtlı zamanımızdan dolayı, meslek diliyle söylersek, bile bile «atlıyoruz».

BU noktada tek güvencemiz okuyucularımızın anlayışı ve hoşgörüsüdür. Politika kendi baskı sistemine kavuşuncaya kadar böyle güçlüklerle boğuşmak zorundayız. Politika çalışanlarıyla, okuyucularıyla bir bütündür. Bu güçlükleri birlikte omuzlayacağız. Kuşkusuz er geç aşacağız da...

SAVAŞSIZ sömürüsüz bir dünya için...

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Nikaragua'da Somoza diktatörlüğünü devirmek üzere olan gerilla örgütü. 2) Öğesel. 3) Tersi, geniş değil - Hekim. 4) Bir söz sanatıyla ilgili olan yazınsal - Bir şaşkınlık ünlemi. 5) Ana musluk - Baryum'un simgesi. 6) Bir emir - Sert, katı. 7) Bir erkek adı - Tersi, çok değil. 8) Bir bağlaç - Tersi, bir kadın adı. 9) Dünyanın tek doğal uydusu - Kas. 10) Aşk - Büyük tepsi.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Macera - İskambilde birli. 2) Karışık renkli - Beyaz - Sahip. 3) Felsefede, sebep ile ilgili olan, illi. 4) 10 cm'ye eşit uzunluk ölçü biriminin simgesi - Tekerlek biçiminde. 5) Geri verme - Litre'nin simgesi. 6) Tersi, Avrupa'da bir başkent - Kayseri'nin bir bucağı. 7) Tersi, nebat - Bir erkek adı. 8) Modern matematikteki cümle yada kümenin bir başka adı - Ülkemizde çıkarını kargaşa ortamında gördüğünden birçok kuruma karşı genel bir saldırıya geçen politik örgüt - Doğu'da bir ilimiz. 9) Tersi, kalbi saran damar ağının ana damarı - Öncesiz. 10) Bir tür dansı meslek edinmiş kadın yada kız.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1. Spontane 2. Kemşu - Na 3. Filme - Ermiş 4. İfen - Ata 5. İmece 6. Diyet - Le 7. Esame - İlim 8. Rana - AKM 9. Kızamık 10. Mi - Alamet.

YUKARDAN AŞAĞI: 1. Sefiller 2. Üf - Saki 3. Okmeydanı 4. Nenen - İmatA 5. TM - İya - Al 6. Aşerme - Ama 7. Nur - Eti - Im 8. maO - Lake 9. Nitelik 10. Maşa - Emmi.

İsrail 50 gündür Lübnan'ı bombalıyor

Yaser Arafat: İsrail Suriye ve Lübnan'a saldırıya hazırlanıyor

Dış Haberler Servisi — Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri Yaser Arafat İsviçre'de yayınlanan Tribune De Lozan gazetesine verdiği demeçte İsrail'in Mısır ile olan batı cephesini sağlama aldıktan sonra Suriye ve Lübnan'a saldırmaya hazırlandığını söyledi. Arafat, Camp David Anlaşmasının bölgeye yerleştirilmiş bir dinamit niteliğinde olduğunu, bunun patlamasıyla bölge barışının tehlikeye gireceği gibi Avrupa, Asya ve Afrika barışının ve sonuçta dünya barışının tehlikeye gireceğini belirtti.

ABD'nin Camp David'e ön ayak olmasıyla Filistin halkına karşı bir suç daha işlediğini belirten Arafat daha sonra şunları söyledi:

«Suriye ve Lübnan'a ve sonuçta Filistin halkına karşı beklediğimiz bu saldırı karşısında tüm Arap ülkeleri uyanık olmalıdırlar. Ayrıca dünyadaki bütün barış sever güçler de, 50 gündür aralıksız olarak Güney Lübnan'ı bombalayan İsrail uçaklarının saldırılarına son verdirmek için harekete geçmelidir. Dünya Çocuk Yılında İsrail uçaklarının saldırısında yüzlerce çocuk öldürülmektedir. İsrail uçakları uluslararası anlaşmalarla yasaklanmış bombaları kullanmaktadır. Ayrıca 'bombalı oyuncaklar' kullanılarak saldırılarını özellikle çocuklara yöneltmektedir. Bu bombaları İsrail'e ABD vermektedir.»

Arap Birliği 27 Haziran'da toplanıyor

Dış Haberler Servisi — Arap Birliği Örgütü'nün merkezinin Kahire'den Tunus'a taşınmasından sonra ilk toplantısının olağanüstü olarak 27 Haziran'da yapılacağı açıklandı.

Konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan Kuveyt Dışişleri Bakanı Vekili Raşid El-Raşid toplantının dışişleri bakanları düzeyinde olacağını, bu toplantıda Arap Birliği Genel Sekreterliğinden istifa eden Mahmut Riyad'ın yerine yeni bir genel sekreterin seçileceğini söyledi. El-Raşid toplantıyla ilgili bir çok Arap ülkesinin onayının geldiğini de sözlerine ekledi.

Öte yandan Kuveyt Emiri Cabir El-Ahmed, Tunus Devlet Başkanı Burgiba'ya gönderdiği mesajda, iyi hazırlanacak ve organize edilecek bir Arap zirvesine katılmaya hazır olduğunu bildirdi.

Nablus'ta genel grev başladı

İsrail işgali altındaki Nablus kentine 1,5 kilometre uzaklıkta yeni bir İsrail yerleşim merkezi kurulmasını kınamak için, Nablus Arap halkı genel grev başlattı.

Genel grev yüzünden gıda maddeleri satan dükkanlar dışında tüm işyerleri ve okullar kapılarını kapattılar. Belediye hizmetleri durdu.

Öte yandan «Hemen Barış» hareketinin yüzlerce İsrail üyesi de Nablus'ta kurulmakta olan yeni yerleşim merkezini protesto etmek için bu yerde oturma protestosu yaptılar. Bütün günü ve geceyi burada geçiren göstericiler, bu toprağın Arap sahiplerine geri verilmesini istediler ve Savunma Bakanı Weizman ile görüşmedikleri sürece eyleme son vermeyeceklerini açıkladılar.

Somoza'nın Nikaragua'dan kaçtığı öne sürülüyor

Çarpışmalar başkent Managua'da sürüyor

Dış Haberler Servisi — «Radyo Sandino»dan yapılan açıklamada Nikaragua Devlet Başkanının ülkeden ayrıldığı belirtilirken gerillaların da başkentin merkezine saldırıya geçtikleri ve başkanlık karargâhı yakınında askeri güçlerle çarpıştıkları bildirildi. Ülkede 7 gündür süren genel grev nedeniyle halk yiyecek ve temel gereksinimlerini karşılamak üzere kuyruklar oluşturmakta, Sandinista Gerillaları da halka, genel bir ayaklanma olacağı için gerekli önlemleri almaları uyarısında bulunmaktadır.

Başkentte gece sokağa çıkma yasağına, sıkıyönetime ve alınan sıkı güvenlik önlemlerine karşın Somoza hükümetinin bakanları, başkan'ın karargâhının yanındaki İntercontinental Oteline yerleştiler. Dışişleri Bakanı Julio Quintana, durumun çok nazik olduğunu söyledi.

Gerillaların elinde bulunan Leon kentinde durumun artık sakin olduğu ve Sandinist Cephe üyelerinin, Somoza'nın askeri araçlarını kullanarak besin dağıttıkları ve devriye gezdikleri bildirilmektedir. Leon kentinin ortasındaki Ulusal Muhafız kışlası ise, içindeki askerlerle birlikte kuşatma altında bulunmaktadır. Gelen haberlerde, sivil halkın ayaklanmaya aktif bir destek sağladığı belirtilmekte, Sandinist Cephe'nin eline geçen kentlere gönderilen takviye konvoylarının bu kentlere henüz giremediği bildirilerek Eylül 1978 ayaklanmasında durumun böyle olmadığına dikkat çekilmektedir.

Bu arada başkent Managua'da Sandinist Cephe «1 Numaralı Savaş Bildirisi»ni yayınladı. Gizlice dağıtılan bildiride Sandinist Cephe'nin eline geçen bölgeler sayıldı ve ayrıca Guetamala'nın Managua büyükelçiliğinde görevli askeri ataşenin kaçırıldığı bildirildi. Bildiride, Guatemala askeri ataşesinin, Guatemala'dan Somoza'yı takviye etmek için gelen birlikleri organize ettiği belirtildi. Guatemala hükümeti ataşenin kaçırıldığını doğruladı.

Bağlantısızlar genel silahsızlanmadan yana

Bağlantısızlar Koordinasyon Bürosunun Kolombo'da sona eren toplantısından sonra yapılan açıklamada Bağlantısızların genel ve tam silahsızlanmadan yana olduğu ve nükleer silahların uluslararası kuruluşların denetimi altında tutulması gerektiği belirtildi. Sonuç açıklamasında, CENTO ve diğer bazı askeri paktların dağıtılmış olmasından memnunluk duyulduğu belirtilerek, askeri bloklara katılmama, emperyalizme, sömürgeciliğe, yeni - sömürgeciliğe, apartheid'a, siyonizm dahil her türlü ırkçılığa karşı savaşımın Bağlantısızlar hareketinin temelini oluşturduğu belirtildi. Açıklamada, uluslararası anlaşmazlıkların barışçı yoldan çözümlenmesini sağlamak amacıyla Bağlantısızlar nezdinde bir uzlaştırma komisyonu kurulması görüşü, yerinde bir girişim olarak nitelendi. Açıklamanın diğer bölümlerinde, Afrika'nın güneyindeki kurtuluş hareketlerinin desteklendiği, Batı Sahra halkının kendi geleceğini belirleme hakkının belirlendiği belirtildi. Camp David anlaşmasından sonra, İsrail'in Filistinliler üzerine saldırılarını artırdığına dikkat çekilerek Orta Doğu sorununun Birleşmiş Milletler kararları doğrultusunda çözümlenmesi istendi. Kıbrıs'la ilgili bölümde ise Kıbrıs'ın yabancı askerden arındırılması ve göçmenlerin serbestçe evlerine dönebilmeleri istendi.

Açıklamada, Güney Doğu Asya'daki gerginliğin bir an önce son bularak bölgeye barışın hakim olması gerektiği belirtildi. Açıklamanın

bir dakika

Japonya Doğal Kaynaklar ve Enerji Komisyonu, kravata karşı bir kampanya başlattı. Bunun, enerji tasarrufu yönünden önem taşıdığını belirten kurul, bu yaz resmi dairelerde havalandırma harcamalarının kısılacağını ve sıcaklığın 28 derece dolayında bulunacağını, bu koşullara kravatsız olarak dayanmanın daha kolay olacağını açıkladı.

Petrol sıkıntısını tekeller yaratıyor

Dış Haberler Servisi — TASS Ajansı, ABD petrol şirketlerinin sun'i darlık yaratarak, Rotterdam Spot alım piyasasında fiyatları arttırmaya çalıştıklarını belirtti.

TASS Ajansı, ABD Başkanı Jimmy Carter'ın petrol ithalatına prim verilmesi kararının Batı Avrupa ile ABD arasında çatışmaya yolaçtığını ve bu çatışmanın, Batı ülkelerinde kullanılan petrolün yüzde 80'ini sağlayan petrol şirketlerinin petrol darlığı yaratmalarına neden olduğunu söyledi. TASS, ABD petrol şirketlerinin ithal edilmiş bir varil petrolden iki misli kâr elde ettikleri için, ABD'deki yerel petrol kaynaklarına yönelmediklerini belirtti.

TASS Ajansı, Batı ülkelerinin, petrol şirketlerinin tutsağı olduklarını kabul etmeyip bütün suçu üretici ülkelere yüklemeye çalıştığını söyledi.

Portekiz'in eski sömürgeleri doruk toplantısı yaptı

Dış Haberler Servisi — Portekiz'in Afrika'daki eski sömürgelerinin devlet başkanları arasında düzenlenen ilk zirve toplantısı Angola'nın başkenti Luanda'da açıldı. Toplantıya Angola, Gine-Bissau, Cape Verde Adaları, Sao Tome ve Principe Devlet Başkanları katılıyor. Angola Devlet Başkanı Agonisto Neto toplantıyı açarken yaptığı konuşmada zirvenin amacının, ortak bağımsızlık, ekonomik, toplumsal ilerleme ve barış amaçlarını gerçekleştirmek üzere önlemler almak olduğunu belirtti.

İran - ABD ilişkileri uzun sürede normalleşecek

WASHİNGTON, (A.A.) — İran'ın Washington'daki işgüderi Ali Agan, İran ile ABD arasındaki ilişkilerin düzelmesinin Amerikan hükümetinin tutumuna bağlı olduğunu, iki ülke arasındaki ilişkilerin normale dönüşmesinin uzun zaman alacağını söyledi. Agan, ABD'nin Şah yönetimi ile çok sıkı bir işbirliği içinde bulunmuş olması yüzünden normal ilişkilerin başlamasının gecikebileceğini anımsattı.

Bilindiği üzere, İran'da devrimden sonra kurulan hükümet ABD'nin Walter Cutler'i Tahran Büyükelçiliğine atamasını kabul etmedi.

- Brezilya'nın kuzeydoğusunda açlıktan ölenler sessizce evinin bahçesine gömülüyor.
- Hükümet, buradaki insanlara günde 2,2 dolar yardım (!) yapmaya başladı. Ama, fotoğraflı kimlik kartı çıkartacak kadar bile parası olmayan halk bu paradan yararlanamıyor.

Brezilya'da açlık nedeniyle iç göç başladı

● Brezilya'nın kahve işçileri: Bir kaç kuruş para için kilometrelerce yol

Brezilya halkını inim inim inleten askeri cunta ülkeyi ABD tekellerine satarken halkın açlıktan ölmesiyle ilgilenmiyor bile. Özellikle ülkenin kuzeydoğusunda açlık had safhaya ulaştı. Son on ay içinde çok az yağmur yağması, buğdayların kurumasına neden oldu. Çiftçiler hayvanlarını ölüme terketmek zorunda kaldılar. Şu anda kuzeydoğuda yoğun bir yiyecek savaşımı başlamış durumda.

Açlıktan kaç kişinin öldüğü bilinmiyor. Ölenler bahçelerine gömülüveriyor. Bilinen tek şey, açlıktan ölmek üzere olan bölge halkının başkent Rio ve Sao Paulo kentlerine göçe başladığı.

Yaşama savaşı veren halk, hükümetin sahip olduğu bazı yiyecek mağazalarına saldırdı. Likör şişeleri haricinde her şey yağmalandı. Halk, kendisine ateş açan askerlere oraklarla ve palalarla karşı koydu. Cuntanın hesaplayamadığı bir şey var: Açlıktan ölmekte olan ve ailesinin yok oluşuna şahit olan kimse, kurşunlardan korkmaz.

Göç özellikle son günlerde yoğunlaştı. Bir otobüs şirketi yetkilisi, daha önceleri beş ya da altı yolcuyla güneye giden otobüslerin şimdi dolu olduklarını söylüyor.

Brezilya'nın dünyada 10. büyük ekonomik güç durumuna geldiği söyleniyor. Ama bu yalnızca sömüren tekeller ve onların işbirlikçileri açısından böyle. Nüfusun çoğunluğunu oluşturan emekçi halk ise, yoğunlaşan bir sömürü altında. Halkın dörtte üçü okuma yazma bilmiyor. Köylülerin hemen hepsi haftanın üç günü ağalar için çalışmak zorundalar. Yine de elde ettikleri ürünün yarısını ağalara kira olarak geri veriyorlar.

Bazı hükümetler, bu bölgeye yardım (!) için çabaladılar. Bu amaçla 1958 yılında «Kuzeydoğunun Kalkınması Müdürlüğü» kuruldu. Bu, SUDENE adıyla biliniyor. Fakat bu örgüt, bölgedeki köylülerin sorunları ile ilgilenmek yerine tekellerin isteğini yerine getirdi. Ucuz iş gücü bulunan bu bölgede endüstriyel projelere öncülük yaptı. Toprak ağalarının istemlerini yerine getirdi ve halkın sömürülmesini artırdı. Bölgeye yapılan 35 milyon dolarlık yardım da diğerleri gibi sonuçsuz kaldı. Toprak reformu sürekli ertelendi. Tarım en ilkel yöntemlerle yapılıyor. Köylülerin traktörden modern sulamadan ve gübrelemeden haberleri bile yok.

Son olarak hükümet, çiftçilere günde 2,20 dolar yardımda bulunmaya karar verdi. Bu yardım çiftliklerin ve evlerin onarılması için yapıldı. Göstermelik olmaktan öteye gitmeyen bir şey. Bir köylü bu konudaki görüşlerini şöyle dile getiriyor: «Hiç bir şeyim yok, ekecek tohumum bile. 12 kişilik ailemi günde 2,2 dolarla beslememi nasıl bekleyebilirler.»

Yardımın (!) nasıl dağıtıldığını da ekleyelim: Fotoğraf çektirmeye paraları olmayanlar kimlik kartlarına sahip değiller. Dolayısıyla bu insanlar hükümetten hiç bir yardım görme hakkına da sahip değiller. Ölüme terkedilmiş durumdalar.

olaylar ve gerçekler

A. BİLGE DİCLELİ

MX füzeleri kimi öldürür

ABD Başkanı Carter'ın yeni bir silah planını onayladığı, MX nükleer başlıklı füzelerin yapımı için 30 milyar dolar harcanacağı açıklandı. Amerikan hükümet çevrelerinin yaptıkları açıklamada, bu yeni silahın 10 adet nükleer başlık taşıdığı, bunların her birinin ayrı bir hedefe yönlendirilebileceği belirtiliyor.

BRAVO doğrusu. Bilim ne kadar ilerlemiş. Milyonlarca insan açlık çekerken, kimi hastalıklar salgın halinde dünyayı dolaşırken, çocuklarımıza içirecek süt bulamazken, 10 ayrı hedefe yönlendirilebilen böylesine «üstün» silahlar üretebiliyor insanlık.

SALT-2'nin bağlanması hazırlıkları sürerken, Amerikan Temsilciler Meclisi'nde ve Senatosu'ndaki «ölüm lobileri»nin faaliyetlerini artırdıkları, bir sır değil. Çok uluslu silah tekellerinin ortakları, yöneticileri ya da bunlarla göbek bağları olan bu adamların, bir silahsızlanma anlaşmasının ardından hemen yeni tip silahların üretimini hızlandırmağa çalışmaları kolay kolay onaylanacak bir davranış değil.

SİLAHSIZLANMA kampanyasına karşı, silahlanma kampanyası örgütleyen ve bu uğurda 2,7 milyon dolar harcayan bu adamlar, tabii ki daha fazla kâr elde etmenin peşindeler. Doğrusu yeni onaylanan 30 milyar dolarlık proje için 2,7 milyon dolar feda edilmez mi?

EVET, kâr için edilebilir diye düşünenler olabilir. Ama bu işin sonu nereye varacak sorusuna yanıt arayanlar için, ne bu kampanyalar, ne bu yatırımlar anlayışla karşılanacak şeyler değildir.

BİR nükleer savaş çıksa, bu korkunç felakette yalnız ve yalnız sosyalist ülkelerin, tek tek ülkelerde işçi sınıfı partilerinin ve demokrasi güçlerinin, zarar göreceğini öne sürmek mümkün müdür? Bir nükleer savaş çıksa, yalnızca saldırıyı başlatan tarafın kârlı çıkabileceğini iddia etmek mümkün müdür? Bir nükleer savaş çıksa, emekçi mahallelerinin, kolhozların, SWAPO kamplarının yerle bir edileceğini ve fakat McDonnald fabrikasının, Lockheed şirketinin sahibinin, General Motors'un merkezinin, NASA'nın ve Pentagon'un yerle bir olmayacağını söylemek mümkün müdür? Ve Türkiye böyle bir savaşın göbeğinde yer aldığında, bu ülkedeki ilericilerin, demokratların, yurtseverlerin yokedileceği, Koç'ların, Sabancı'ların mal ve can varlıklarının korunacağını savunmak mümkün müdür?

BÜTÜN bu soruların yanıtı: «hayır»dır. Bugün çıkabilecek bir nükleer savaş, tüm dünyayı tehdit etmektedir. ABD ile sosyalist ülkeler arasında, Fransa ile Polonya arasında, Türkiye ile Bulgaristan arasında, Türkiye işçi sınıfı ile işbirlikçi tekelci burjuvazi arasında hiçbir ayırım yapılmayacaktır. Dünya termonükleer bir felakete sürüklenecektir.

ŞİMDİ burada durup, son zamanlarda yürüyen Türkiye-ABD üsler görüşmelerine değinmek gerekir. Avrupa'da MX'leri mevzilendirmek isteyen ABD, savaş macerasında Türkiye'deki üslerini kullanmak istemeyecek midir? Bu üslerin denetimini aracılığıyla, halkımızı her türlü savaş felaketinin ta göbeğine sürüklemeyeceğini önceden kestirmek mümkün müdür? 27 milyar 300 milyon dolarlık kâr elde etmek için yapılan MX yatırımını Türkiye'de de değerlendirmek niyetinde olmadığını kim söyleyebilir?

BÜTÜN bu soruların yanıtı, günümüzde artık güvenlik kavramının silah, daha fazla silahtan geçmediğinin açık göstergeleridir. İnsanlığın önünde duran sorun, ya yaşamak ya da termonükleer bir felaketin kurbanı olmaktır.

«ÖLÜM lobileri»nin kâr hırsına alet olmamak, üsler konusuna biraz da bu açılardan yaklaşmak gerek.

Dünya turu

Kuzey Kıbrıs'la genel greve gidiliyor

KIBRIS'IN kuzey bölgesindeki kamu taşımacıları, sorunlarının bugün sabah 05.00'e kadar çözümlenmemesi halinde süresiz greve başlayacaklarını açıkladılar.

Morarji Desai Sovyetler'de

HİNDİSTAN Başbakanı Morarji Desai resmi bir ziyarette bulunmak üzere Sovyetler'e gitti. Desai daha sonra Polonya, Çekoslovakya ve Yugoslavya'yı ziyaret edecek.

Tanzanya Uganda'dan çekiliyor

UGANDA Radyosundan yapılan açıklamaya göre, Tanzanya, Uganda'daki birliklerini önümüzdeki günlerde geri çekmeyi kabul etti. Karar, Nyerere ile Lule arasındaki Tanzanya'da yapılan görüşmede alındı.

- Mısır Genel İstatistik Dairesi, ülke nüfusunun, her 25 saniyede bir yeni doğum hızıyla çoğaldığını açıkladı.
- Bir kanser ameliyatı geçirecek olan Amerikalı aktör John Wayne, 41 metre uzunluğundaki yatını yaklaşık bir milyon dolara sattı.

4 milyonluk sis aracı bir işe yaramıyor

FRANSA'NIN Bordeaux kenti yakınlarındaki karayoluna deneme niteliğinde 4 milyon lira harcanarak yapılan sis uyarı sistemi, bölgede altı aydan fazla süredir hiç sis görülmediğinden bir işe yaramıyor.

Amerikalı kamyoncular petrol sıkıntısını protesto ediyor

AMERİKA'DA petrol kısıtlamalarını protesto eden kamyon şoförleri şehirlerarası yolları trafiğe kapatıyorlar. Petrol fiyatlarının düşürülmesini, daha çok miktarda yakıt dağıtılmasını ve, hız ve yük kısıtlamalarının azaltılmasını isteyen şoförler kamyonları ekspres yolların üzerine çekerek trafiğin akışını durduruyorlar.

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

APN — NOVOSTI PRESS AGANCY
● Basın ajansı.
● Sovyetler Birliği'nin resmi ajansı.
● Merkezi Moskova'dadır.

APN'nin I. Ugolkov imzasıyla yayınladığı bir yorumda Türkiye'nin şu anda içinde bulunduğu bunalımın başlıca nedeninin, Türkiye'nin NATO üyeliğinden doğan ağır silahlanma harcamaları ve büyük bir ordu beslemesi olduğu belirtilerek Luns'un acil yardım çağırısının dolaylı bir baskı girişimi olduğu söyleniyor.

Bay Luns neden üzülüyor?

«Reuters» Ajansı'nın bildirdiğine göre, NATO Genel Sekreteri Joseph Luns bir Hollanda dergisine verdiği demeçte, «Türkiye'nin ekonomik durumunun endişe verici...» olduğunu söyledi.

Bu NATO yöneticisini Türkiye ekonomisinin geçirdiği güçlüklerden söz etmeye zorlayan neydi? Belki de Batıda, Türkiye'ye, tarihinin bu en güç bunalımından kurtulması için yardım etmeye karar verildi. Türkiye, yaşamsal önemdeki bir dizi iç politika alanında, özellikle de ekonomi alanında güçlüklerle karşı karşıya bulunuyor. Geçenlerde Japonya'yı ziyaret eden Türkiye Dışişleri Bakanı Ökçün, Japonya'da Ulusal Basın Kulübü'nde yaptığı basın toplantısında ülkesinin şu anda «çok ciddi bir ekonomik bunalımla karşı karşıya bulunduğunu» açıkladı. Bu açıklamayı yorumlayan yerli ve yabancı gözlemciler, şu anda ülkede enflasyonun yılda yüzde 60'ye ulaştığını, işsizliğin ise yüzde 20'yi aştığını yazıyorlar. Devlet, geçen yıl Haziran ayı sonundaki duruma göre 15,2 milyar doları bulan dış borçlarını ödeyebilecek durumda değil.

Bu ağır durumun bütün nedenleri üzerinde ayrıntılarıyla durmaya gerek yok. Türkiye'nin yaşadığı şiddetli iç politik, sosyal ve ekonomik bunalımın, büyük ölçüde Kuzey Atlantik Bloku'na katılımının sonucu olduğu gayet iyi biliniyor. Türkiye, NATO'nun çıkarla-

Bay Luns bu durumu çok iyi biliyor ve «Türkiye'nin endişe verici ekonomik durumuna» bambaşka bir nedenden ötürü üzülüyor. Genel Sekreter «Türkiye, NATO'nun güney kanadında önemli bir ülkedir ve İran'daki politik değişikliklerden sonra önemi daha artan bu ülke, pratikte NATO'dan çıkmaya kadar varabilecek bir tutum izleyebilir» diyor.

Emperyalist çevreler, eskiden olduğu gibi şimdi de Türkiye'yi, Türkiye'nin barışsever komşularına, bölgede ve tüm dünyada barış davasına karşı girişecekleri maceralara hazırlık için bir savaş meydanı olarak görüyorlar. Türkiye topraklarındaki yabancı askeri tesislerin faaliyet süresini uzatacak olan uzun vadeli yeni bir anlaşmayı Türkiye'ye kabul ettirmek istiyorlar. Bu konuda Ankara'da yapılan görüşmelere, Batı yardımını artırma vaadleri eşlik ediyor. Bay Luns'un bu konudaki «endişesi», en büyük NATO devletlerinin çıkarlarını sağlamak amacıyla Türkiye'ye dolaylı yollardan baskı yapma denemesidir.

FİLİSTİN EL-SEVRA
● Haftalık dergi.
● Filistin Kurtuluş Örgütü'nün yayın organı.
● Beyrut'ta yayınlanır.

Filistin Kurtuluş Örgütü'nün El Sevre dergisinde Türkiye üzerine yayınlanan bir yazıda, Türkiye'nin kurtuluş savaşından sonra tekrar Batıya yönelip emperyalizme bağlanmasının bugün içinde bulunduğu bunalımı yarattığı belirtiliyor. Maraş katliamına ve İstanbul'da 1 Mayıs'ın yasaklanmasına da değinilen yazıda şöyle deniyor:

Türkiye, iflas ve işsizlik volkanın ağzında

İran ve Pakistan'dan sonra Türkiye, «Kuzey Kuşağı»nın üçüncü temel direği olarak bunalım içindedir. Üç yıldan beri sert ve sürekli şekilde yaşanan bu bunalım, beraberinde, devlet ve toplum yapısındaki hareketliliği de doğurmaktadır.

Özellikle Şah'ın İran'dan atılmasıyla birlikte bir yıldan beri yana Türkiye, hükümetiyle, ordusuyla ve her iki eksene de yakın politik çevreleriyle, gecikmiş olarak bunalıma çözüm aramaya başladı. Ancak, yüzeysel ve boş olan bu yaklaşımlar, derin ve sorunlu köklü değişmelerin yerini alamayacaktır. Bu nedenle de kararname ve ek kanunlarla desteklenen baskı yoluyla bunalıma çıkış yolu aranıyor. Ancak baskının, böylesi durumlarda, en büyük patlama olmasın diye bunalıma çıkış yolu olacağını veya en azından bunalımın sınırlarını kontrol edeceğini söylemek zordur.

Geçtiğimiz Aralık ayında Kahramanmaraş ilinde, ülkedeki bunalım değişik boyutlar aldı. Sokaklarda kanlı çatışmalar oldu. Sonuç, yüzlerce ölü ve binlerce yaralı.

İşte bu olaylardan sonra Ecevit hükümeti (terör olayları sakin bir gölün üstünde oluyormuş gibi) uykusundan uyanarak gerçeği gördü.

Türkiye'de sınıf savaşımı son zamanlarda iyice keskinleşmeye başladı. Bugün bu ülkede iki sınıf söz konusudur. Bir taraftan milyonlarca emekçi-işçi-köylü (üreticiler) diğer tarafta da bir grup toprak ağası, komprador ve büyük burjuvalar, (yiyiciler) vardır. İşte böylesi bir çelişki karşısında, sayıları onu geçen işçi-köylü temsilcisi parti ve örgütler, yeni ekonomik ve toplumsal ilkeler üzerinde yeni Türkiye'yi kurma çabası sürdürüyorlar. Bu da Ecevit hükümetini daha da zor duruma sokuyor gibi onu acze ve yalnızlığa itmektedir. Bu durum da, onu, sahip olduğu son silah olarak baskı yöntemlerini kullanmaya itmektedir. Baskı ise halk kitlelerini daha da aktif olarak politikaya çekmeye yaramıştır. Bugün milyonlarca işçi-köylü-genç bu politikanın içinde yerini almış bulunmaktadır.

Durum, Kahramanmaraş olaylarından sonra daha başka görünümler almaya başladı. Ecevit Hükümeti 13 ilde sıkıyönetim ilan etti. Sıkıyönetim ilan edilen iller genellikle Güney-Doğu illeridir. Benzetme yerinde olursa bu iller «zengin» illerdir. Yani politik çatışma, mezhep ayırımı yönünden zengindirler. Ancak buna rağmen ülkenin en fakir ve başkente en uzak bölgesidir. Bu ise devletin baskı ve terör mekanizmasının burada etkili olarak kendini başgösterememesi demekti.

Bu arada İran'da devrimin zaferiyle Türkiye'deki bunalımın derinleşmesinden kaygılanan ABD Başkanı Carter ve Fransa, İngiltere, Batı Almanya liderleri, yeniden «Hasta Adam»ın durumunu gözden geçirmek ve durumu kurtarmak için biraraya geldiler. Çeşitli uzman raporlarını inceleyen ve İran'dan sonra değişen dengeyi gözden geçiren başkanlar Türkiye'ye ekonomik yardım için özel bir komite kurmaya karar verdiler,

Ancak vakit çok gecikmişti.

İşçilerin-köylülerin 1 Mayıs Bayramı nedeniyle İstanbul'da ilan edilen sokağa çıkma yasağı, Türkiye'de baskı ve terör politikasının ve «dört büyüklerin» yardım politikasının işe yaramadığını gösterdi. Baskı, terör, dıştan yapılan ekonomik-mali destek, hepsi, Türkiye halkının gelişen hareketini durdurmaktan uzak kalmıştır. Gözlemciler, 1 Mayıs 1977 katliamının bile Türkiye işçi sınıfının mücadelesini durduramadığını hatırlatıyorlar.

1 Mayıs işçi bayramı nedeniyle düzenlenecek şenlikler hükümeti ve devleti neden bu denli korkutuyor?

Bu soruya cevap vermek için Türkiye'de ekonomik yaşama bir göz atmamız yeter. Türkiye'de yaşanan bunalımın çözümünde, başta işçi sınıfının ve tüm emekçilerin «devrim» yolunda yüklenecekleri rolün önemini gözönünde tutarak eskiye dönmemek gerekir.

Türkiye, Mustafa Kemal Atatürk'ten bu yana politik, ekonomik ve askeri olarak ilginç yollar izledi. Bu yolların özellikleri:

● Ülke ekonomisinde liberal ekonomiye geçilmesi. Bu ise sonuçta Türkiye'nin emperyalist piyasalara açılması demekti. Ve Türkiye ekonomisi emperyalist-kapitalist piyasaların denetimi altına girdi.

● Türkiye özellikle son dönemlerde askeri gücünü Batı'nın emperyalist çıkarlarına bağladığı gibi Türk ordusu NATO komutanlığı emrine verildi. Türkiye, feshedilen CENTO'nun kurucuları arasında yer aldı. Bu arada özellikle Suriye ve Irak'a karşı «koruyucu jandarma» olarak değişik roller üstlendi.

● Politik iktidarın Avrupa ve Amerika'daki kapitalist sistemlere tamamiyle bağlanması. Bu durumdan da sonuçta kültürel, eğitimsel, politik ve daha bir çok alanda etkileri oldu.

İşte bu çerçeve içinde Türkiye'deki bunalımı ele aldığımızda, bu bunalımın temelinde ekonomik, politik ve hukuksal nedenler olduğunu görürüz. Oysa görünürde bunalım ekonomik gibi görünmektedir. Bu durum ise, öncelikle milyonlarca işçinin ilerici sendikal örgütlere, mücadelede önderlik etme ve çözüm aramada gerekli çıkış noktalarını yaratma görevi yüklemiştir. İşte bu nedenle hükümetin 1 Mayıs'ı engellemek istemesini, sendikalara yönelik bir taktik olarak kabul etmek gerekir. Bazı sendika ve parti liderlerinin ve kadrolarının tutuklanmış olmasına rağmen gözlemciler şöyle diyorlar:

«Şah Pehlevi'nin petrol vardı. Buda ona manevra olanağı ve daha fazla tutunabilmeyi sağlıyordu. Buna rağmen kendisi gittiği gibi liberal ekonomiyi temel alan politikası da iflas etti ve devlet temelinden yıkıldı. Ancak Türkiye hükümetinin veya gelecek olan hükümetlerin, petrolü olmadığı gibi dış alımlarını karşılayacak yabancı dövizi ve milyonlarca işsizi çalıştıracak olanakları da yoktur.»

Bunalım o kadar güçlü ve derin ki, «Türkiye'yi büyük depremler bekliyor» dedirtiyor bize.

BUĞDAY TABAN FİYATI YÜKSELTİLDİ, HÜKÜMET «DEVLET SÜBVANSİYONUNU» DA KALDIRDI. PAHALILIĞIN FATURASI İŞVERENLERE YÜKLETİLEMEZKEN KİM SORUMLU EKMEK FİYATLARININ ARTMASINDAN?

Fırıncılar «zam» diyor halk «ucuz ekmek» istiyor...

● Mehmet BARAK
● Nurettin SOYDAN

Hükümet Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) isteğine uyarak, buğdaya uyguladığı sübvansiyonu kaldırınca, ekmek işverenleri ardı ardına zam istemeye başladılar. Ekmek işverenleri «Sübvansiyon»un kaldırılması yanında, «buğday taban fiyatı da arttı, 1 çuval un 523 liraya çıktı ve toplu sözleşme geliyor, işçiler yüzde 150 zam istiyor» diyorlar.

Biz sokakta ilk karşılaştığımız adamı çevirip soruyoruz:

«Adın ne?»

«Ne yapacaksın adımı?»

«Sübvansiyonun kaldırılması konusunda ne düşünüyorsun?»

«Ben ne anlarım sübvansiyondan.»

Seyyar satıcılık yapıyor bu yurttaşımız. Konuyu açıyoruz:

«Ekmeğe zam geliyormuş, bu konuda görüşünüz nedir?»

«Ben gariban adamım, iki laf ettik diye çok görenler olur. Ama sübvansiyondan anlamam. Anlamam ya, ekmek fiyatının da artmasını istemem. Niye artıyor ekmek? Artmasın, ucuzlasın. Günde ancak 150-200 lira para kazanabiliyorum, eve de 7 ekmek giriyor. Artıcak, ne olacak, sırtımızdaki kambur iki katına çıkacak. Öyle değil mi?»

Yanıt vermiyoruz. Seyyar satıcı, el arabasını sürerek ilerliyor.

SÜBVANSİYON NEDİR?

Sübvansiyon bir malın fiyatının düşük tutulması için yapılan devlet desteğidir. Daha önce üreticiden 360 kuruşa alınan buğday, fırıncılara 260 kuruşa veriliyor, aradaki fark devletçe karşılanıyordu. Hükümet geçen hafta sonunda aldığı bir kararla yılda 2,5-3 milyara ulaşan bu sübvansiyonu kaldırdı. Bu fark bundan böyle ekmeğe yansıyacak. İlgililer, sübvansiyonun kaldırılmasının ekmek fiyatlarını ortalama 75 kuruş artıracağını belirtiyorlar.

YENİ BUĞDAY FİYATLARININ ETKİSİ

Ekmek fiyatlarının artmasına ilişkin gösterilen nedenlerden biri de buğday taban fiyatlarının yükseltilmesi. Hükümet daha önce 360 kuruş olan buğdayın fiyatını 460 kuruşa çıkardı. Bu rakam buğday üreticisini sevindirirken, aradaki fark ekmek işverenleri tarafından, ekmek tüketicisine yansıtılacak.

EKMEK İŞVERENLERİNİN İSTEĞİ: ZAM... ZAM... ZAM...

İstanbul ve İzmir, ekmek işverenlerinin küçük fırıncılıktan çıkıp tekelleştikleri iki örnek kent. Bu iki kentimizde de fırın, ekmek işverenleri aşırı isteklerle belediyeyi zorluyorlar. İstanbul'da cuma günü yapılan İl Koordinasyon toplantısında, belediyenin, 450 gram ekmeğin 6 liradan satılması isteğine karşı çıkarak, gramajın düşürülmesi gerektiğini savundular. Bu toplantıda işverenler, 6 liraya ancak 420 gram ekmeği çıkarabileceklerini öne sürdüler. Toplantı kesin bir karara varılamadan bugüne kaldı. Bu konuda görüşlerine başvurduğumuz Ekmek İşverenleri Sendikası yetkilileri şöyle dediler:

«Buğdaydan devlet sübvansiyonu kalktı, ardından 360 kuruşa satılan buğdayın kilosu 460 kuruşa çıktı. 71,5 kiloluk bir çuval un 523 lira oldu. Eğer belediyenin isteğini kabul edersek, belli bir üretimde 35-36 çuval açığımız olacak. Buna karşıyız. Fırıncının kâr haddi yüzde 5 olarak sabit kalmıştır. Üstelik toplu sözleşme dönemindeyiz. İşçilerin istediği zammı vermezsek grev olabilir. Bugün bir kilo ekmek ancak 13 lira 90 kuruşa mal olmaktadır, daha aşağıya satamayız.»

Ege Bölgesi Ekmek İşverenleri Sendikası Başkanı Mehmet Ali Yolgörmez de 550 gram ekmeğin 6 liradan satılması yönünde alınan karara karşılık, yeniden zam isteminde bulunacaklarını bildiriyor ve şöyle diyor: «Biz 560 gram ekmeği 625 kuruşa satmak zorundayız. Aksi halde, fırıncıların direnişini kimse önleyemez. Fırınları vilayete teslim edelim, o çıkarsın bu gramajda ekmeği bu fiyata.»

KALİTELİ EKMEK NEREDE?

İzmir'de ekmek işverenleri, verilen zammı az bulup direnişten söz ederken, İstanbul'da ekmeğin fiyatı bugün belli olacak. Eğer belediyenin istediği olursa, bundan böyle İstanbullular 450 gram ekmeği 6 liraya yiyecekler. İşverenlerin dediği olursa aynı fiyata satılacak ekmeğin gramajı daha da düşecek. Bugün İstanbul'da 515 gram ekmek 4 liradan satılıyor.

Ekmek işverenleri zam isterken halk «kaliteli ekmek nerede?» diye de sormaktan alamıyor kendisini. Bilindiği gibi fırınların büyük çoğunluğu pazar günleri ekmek çıkarmıyor.

EKMEK FİYATLARININ ARTMASINDAN KİM SORUMLU?

Hükümet buğday alımında «sübvansiyon»u kaldırarak bir bakıma tüketiciyi ekmek işverenleriyle karşı karşıya bıraktı. Bu arada büyük buğday üreticisini sevindirmek için taban fiyatı yükseltti. Ekmek fiyatları konusunda da işi oluruna bıraktı. Ekmek işverenleri ve fırıncılar yüklendikçe istedikleri zammı alıyor. Buğday üreticisi bir eliyle aldığını diğer eliyle geri verirken, geniş tüketici kesim de zamma karşı koyamamanın üzüntüsü içinde.

Bugün İstanbul'da günlük ekmek üretimi 2,5 milyon. Çöpe atılan ekmek miktarı ise 500 bin civarında. Ekmek sorununa çözüm getirmek için kurulan İstanbul Halk Ekmek Fabrikası ise günde 500 bin ekmek üretebilecekken «politik» nedenlerle bu üretimini 50 bin civarında tutuyor. Oysa daha çok işçi ve teknik olanaklarla hem ekmeğin kalitesi iyi oluyor, hem de ucuza çıkıyor. Edinilen bilgilere göre İstanbul Halk Ekmek Fabrikası döviz yokluğu nedeniyle ürettiği ekmek için naylon ambalaj kullanamıyor. İlgililer ekmeğin bayatlayıp çöpe atılmasını önlemenin tek çözüm yolu olarak «naylon ambalaj» kullanılmasını gösteriyorlar.

Peki kim sorumlu ekmek fiyatlarının yükselmesinden?

Öncelikle pahalılığın faturası işverenlere ödettirilemiyor. «Politik» hesaplar yüzünden de, yerel yönetimlerin denetimindeki ekmek fabrikalarını gereği gibi işletemiyor. Tıpkı İstanbul Halk Ekmek Fabrikası gibi. Fakat fabrika günde 500 bin ekmek üretirse, büyük fırın işverenleri, partilerine sırtçevirecek. Fabrika daha proje halindeyken makinaların Haydarpaşa gümrüğünde yakıldığını da herkes biliyor.

HALK NE DİYOR?

Ayla Baykaç (Sümerbank'ta İşçi)

«Ekmek hepimizin vazgeçemediği zorunlu bir ihtiyaç. Bu nedenle fiyatının artması harcamalarımızda belli bir kısıtlamayı gerektirecek. Tüm çalışanların yaşam koşulları gün geçtikçe ağırlaşıyor. Ekmek fiyatları sürekli artıyor ama gramajı düştüğü gibi kalitesi de bozuk. Hafta sonu ekmek bulamadığımız günler de oluyor, hamur ekmek yediğimiz günler de.»

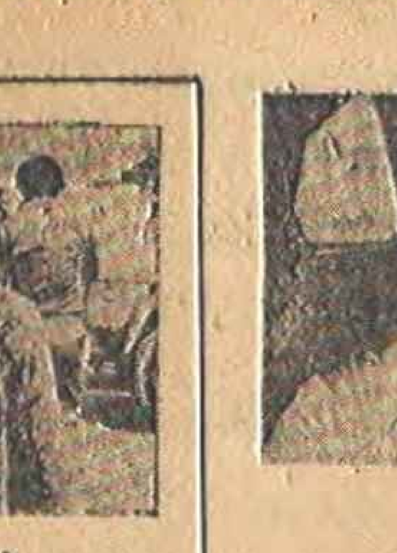
Hasan Eker (Oyuncakçı)

«Ekmek fiyatı arttığı gibi, iğneden ipliğe kadar herşeyin fiyatı artıyor. Biz azgelirliler için kötü bir olay. Ekmek fiyatının artmasına karşıyım. Ancak ne olursa olsun yemek zorundayız, başka ne yapabiliriz.»

Hasan Uzun (Seyyar satıcı)

«Ekmeğe zam geliyor ama elimden ne gelir ne yapabilirim? Benim kazancım günde 200-300 lira. Günde eve 10 ekmek giriyor. İster istemez daha az ekmek yemek zorunda kalacağız şimdi. Bize ne yersin, nasıl yaşarsın diye soran yok.»

Erdoğan Uğurlu (Memur)

«Düpedüz halkın ekmeğiyle oynuyorlar. Düşük gelirli emekçilerin katıksız bir ekmeği kalmıştı, ona da göz dikiyorlar. Yaşamımız gün geçtikçe kötüleşiyor.. Sermayedarlar açıkça kendi kâr hırsları yüzünden halkı sefalete sürüklüyor. Eve günde altı ekmek giriyordu. Şimdi bunudamı kısalım?»

FIRIN İŞÇİLERİ NE DİYOR?

İstanbul'da kurulu Memik Ekmek Fabrikasında çalışan işçiler «zam kimin işine yarayacak?» diye soruyor 20 işçinin çalıştığı fabrikada arkadaşları adına konuşan Mahmut Kızıltepe şunları söylüyor:

«İşverenler, ekmek fiyatlarını artırırken, sürekli olarak işçi ücretlerini gerekçe gösteriyorlar. Dedikleri gibi biz gerçekten yüksek ücretlerle mi çalışıyoruz. Biz, çoğumuz 10-12 yıllık işçiyiz. Günlük yevmiyemiz 105 liradır. 10 yıldan beri bu para 110 lira bile olmadı. Tek Gıda İş, işverenlerle yaptığı toplu sözleşme görüşmelerini bitireli 1.5 ay oldu, hala hiç bir kazanılmış hak yok. Geçmiş sözleşmelerden kalan ikramiye, prim ve bayram paralarıyla, ayakkabı ve elbiselerimiz de hala işveren tarafından verilmedi. Zam kimin işine yarayacak? Hükümet, işçi hükümeti diye başa geldi fırın işçisinin derdine çözüm buldu mu? Ne zaman bulacak?»

Ekonomileri faşizme hazırlayan «Chicago Okulu»

● HAZIRLAYAN: AYŞE BİLGE DİCLELİ

— 2 —

Pinochet cuntası CIA'nın görevlendirdiği Chicago Okulu'nun reçetesini uygulamaya başladıktan hemen sonra, iki yıl içinde ABD hükümetinden, IMF'den Dünya Bankası'ndan, Interamerikan Kalkınma Bankasından toplam 1 milyar 617 milyon 500 bin dolarlık «yardım» aldı demiştik. Şimdi bu kredilerin Şili ekonomisine yarar mı, zarar mı getirdiklerini, kimi nasıl etkilediklerini inceleyelim.

Friedman'ın seçtiği bakanlarla çalışan Pinochet kabinesi, ilk iş olarak fiyatlar üzerindeki kontrolü serbest bıraktı. Zincirler kırıldıktan sonra fiyatlar öylesine büyük bir hızla arttı ki, fiyat artışları 1970-1973 arasındaki dönemin beş katını buldu. Chicago Okulu'nun harika çocukları bunu, «normal» olarak nitelendirdiler. Onlara bakılırsa, uyumlu bir mali politikanın doğru bir döviz politikasının gereğiydi fiyatların jet süratiyle artması.

Pinochet cuntası devalüasyondan da kaçınmadı. Şili parası Escudo üstüste değer kaybetti. Bununla ödemeler dengesindeki açığın giderilebileceği, ihracatın artırılabileceği, böylece de ekonomik büyüme ve tam istihdam sağlanacağı umuluyordu. Ama öyle olmadı. Şili'nin ödemeler den[gesi] sürekli açık verdi. Açıklar git[tikçe] büyüdü. Çünkü cunta, yabancı s[er]mayeyi teşvik etmeyi gündemine [al]mıştı. Gümrük duvarlarının indirilmesi, sübvansiyonların ve kredilerin kaldırılması, yabancı sermayeye olağanüstü elverişli bilgi sisteminin uygulanması sonucu, Şili'deki ihracat firmalarının büyük bir bölümü iflasla karşı karşıya kaldılar.

492 devlet işletmesinin 293'ünün özel teşebbüse devredilmesiyle kamu harcamalarını kısma operasyonuna başlayan cunta, 40 bin devlet memurunun işine son verdi. Devlet gelirlerinin artırılması için de vergiler artırıldı. Gelir ve toprak vergileri yüz de 10, katma değer vergisi yüzde 20 yükseldi. Ne var ki, Chicago Okulu'nun gangster ekonomistleri, cunta için silahlanmanın, özellikle de işkence aletleri, tüfek, tabanca, zincir gibi malzemelerin çok gerekeceğini bildiklerinden, silahlanmaya büyük önem verilmesini istediler. 1974-1976 arasında sağlık ve eğitim hizmetlerinden yüzde 41 indirim yapılırken, silahlanma harcamalarına bütçede ayrılan pay yüzde 40'a ulaştırılıyordu. Dahası, o zamana kadar devletin malı olan üniversitelere giriş, paralı hale getirildi.

Para dolaşımının artmasını durdurmak için yapılan girişimlere gelince: Escudo'nun sürekli devalüe edilmesi, spekülasyonlar, fiyat artışları, enflasyonun hızla artmasına yol açtı. 1974'de Şili de enflasyon oranı yüzde 400'ü bulmuştu. 1975'de ise cuntanın «üstün» başarısıyla artış yüzde 321'e düştü. Ondan sonra yüzde 100'ün altına hiç inmedi.

Tüketimin kısıtlanması önlemi, iç pazarın son derece daralmasına yol açtı. Şilili işverenlerin bir bölümü, ürettikleri buzdolapları, çamaşır makineleri ile başbaşa kaldılar. Dış pazarlarda Amerikan, Japon mallarıyla yarışa giremedikleri için de iflasa sürüklendiler. 1974'de mamul malların satımı, 1972'deki düzeyine oranla yüzde 8 azalmıştı. Bu, hızla düşmeye devam etti.

İŞSİZLER ORDUSU

Chicagolu gangster ekonomistlerin, öne[rile]rinin ana hatlarından birisi de işçi ücretlerinin dondurulmasıydı. Ancak Şili'de ücretler yalnızca dondurulmakla kalmadı, aynı zamanda geriledi de. Halk Birliği hükümeti döneminde ücretler ulusal gelirin yüzde 61.2'sini oluştururken, kanlı cunta döneminde bu oran yüzde 40'a düşürüldü.

Halk Birliği hükümeti döneminde yüzde 3.1'e indirilen işsizlik oranı, cunta işbaşına geldikten iki yıl sonra yüzde 25'e çıkmıştı. Yani her dört Şililiden birisi, işsiz geziyordu.

[illegible] gelirindeki büyük [illegible] Şili'[illegible] ailelerin yüzde 60'ının aşırı y[illegible]k çekmeye başlamasına, yıllar g[e]çtikçe de açlığın pençesinde kıvranmasına yol açtı. Ücretle çalışanların yüzde 80'[i] tüm paralarını yiyecek maddelerin[e y]atırmalarına ka[rşın] almaları ger[ek]en gıdanın yarısını bile alamaz hale geldiler.

● HALK BİRLİĞİ — Tek umut, tek yol

Şili'de felakete yol açan reçeteler Türkiye'ye uygulanıyor

1973'de Halk Birliği döneminde, Şilililer ayakkabı giyme özgürlüğüne sahiptiler. Gelirlerine göre, iyi kötü ayaklarına giyecek bir şeyler bulabiliyorlardı. 30 milyon çift ayakkabı sahibini buluyordu. 1978 yılı verilerine bakıldığında, Şili'deki ayakkabı üretiminin 10 milyon çifte düştüğü, bunların büyük bir bölümünün de mağazaların depolarında çürüdüğü gerçeği, çıplak ayak gezen çocukların fotoğraflarıyla birleştirildiğinde, Chicagolu ekonomi gangsterlerinin faşist ekonomi politik reçetelerinin ülkeyi nerelere vardırdığı görülüyor.

BÜYÜK MEMNUNİYETSİZ ÇOĞUNLUK

Bugün Şili'de nüfusun yüzde 5'i ulusal gelirin yüzde 50'sini cebine indirmektedir. Herkese kredi verilmemesi, bir avuç işbirlikçi tekelcinin alabildiğine gözetilmesi, bu işbirlikçilerin de üretim alanına değil, çabuk ve çok kâr getiren alanlara, genellikle de çok uluslu şirketlerin taşaronluğuna para yatırmaları sonucu, Şili'de üretim büyük darbeler yemiştir. 1978 yılının ilk beş ayında üretim, on yıl öncesine oranla yüzde 6, Halk Birliği'nin iktidarda olduğu 1972 yılına oranla yüzde 20 düşmüştür.

Küçük ve orta işletmelerin sahiplerine gelince, Şili kaynaklarının, 1977 Kasım ayında belirttiklerine göre, 1973 Eylülünden sonra iflas eden işletme sayısı 100'ü aşmıştır. Fabrikaların büyük bir bölümü yarım, üçte bir kapasite çalışmakta, çalışma haftası üç gün ile kısıtlanmaktadır. Köylülerin elinden toprakların alınmasından sonra, 1 milyon 700 bin hektarlık arazi 300 elde toplanmıştır.

Kısacası Şili'de uygulanan ekonomi politika, bir avuç tekelcinin dışında, herkesi mahvetmiş, açlık, yokluk, yoksulluk tüm ülkeyi sarmıştır. Bu ekonomi politikayı DINA'nın gizli polisleri tarafından taa ABD'de öldürülen Şilili yurtsever Orlando Letelier şöyle özetliyor: «İşçilerin, emekçilerin, orta tabakanın elinden alınan kaynaklar, hızla emperyalizmin hizmetindeki bir avuç tekelcinin eline verilmiştir

FAŞİZMİN EKONOMİ POLİTİĞİ VE BİRLEŞİK CEPHE

Gerçekten de bu politika, bir yandan tekelci sermayenin bir bölümüne azami kâr sağlamayı, öte yandan da büyük çoğunluğu açlığa mahkum etmeye, ellerinde neleri varsa, savurup almaya yönelmiştir. Bu politika, Şili'deki bakır, demir madenlerinin çok uluslu tekellere devredilmesi, Şili halkının bu kaynaklardan vazgeçmesi demektir. Chicagolu ekonomiciler, sermayenin serbestçe, tüm kısıtlamalardan arındırılmış olarak dolaşmasını sağlamak istiyorlardı. Hem de sosyal ve ekonomik sonuçları ne olursa olsun.

Kuşkusuz, böyle bir teori, zor kullanmadan, ülke bir hapishaneye dönüştürülmeden, kan içilmeden, cinayet işlenmeden, ayakkabı giyme özgürlüğü bile ayaklar altına alınmadan uygulamaya konulamazdı. Şili'deki kanlı cinayetleri, toplama kamplarını, olup bitenleri, 2500 kayıp insanı, hergün kaybolanları burada anlatmak gereksiz. Ne var ki Chicago Okulu'nun reçetesinin Şili'ye nelere malolduğunun kısa bir bilançosunu vermeden de geçmemek gerek: 45 binin üzerinde ölü, onbinlerce tutuklu, işkence, tüm ülke halkının yüzde 80'inin açlığı, ulusal onurun ayaklar altına alınması, yokluk, yüzde 150'nin üzerinde sürekli enflasyon, üretim düşüşü, iflaslar, işsizlik, biriken, büyüyen dış borçlar...

Evet, IMF'nin Türkiye'ye dayatmaya çalıştığı tüm maddeleri içeren Chicago Okulu'nun reçetesi Şili'de işte böyle sonuçlar verdi. IMF'nin ülkemize dayatmaya çabaladığı önerilerin tümünün, ancak Şili'dekine benzer bir rejimle uygulanabileceği dünyadaki diğer örneklerle de kanıtlanıyor. Allende - Bülende benzetmelerinin ardında da Allende'ye haksızlık etmenin yanı sıra, işte bu özlem, kâr, daha fazla kâr, ne olursa olsun kâr, ülke hapishaneye dönsün de kâr, çocuklar süt bulamasın da kâr yalnızca kâr yatıyor...

SON OLARAK...

Son olarak önemli bir noktaya daha değinmek gerek: Chicagolu ekonomi gangsterlerinin IMF reçetelerinin eşi reçeteleri, Şili ekonomisindeki enflasyonu, üretim düşüşünü, dış borçları, iflasları, işsizliği nasıl önleyemediyse, kanlı cuntanın bu reçete uğruna giriştiği baskılar ve şiddet de, Şili halkının demokrasi, özgürlük istemini azaltmayı başaramadı. Halk Birliği bugün Komünist Partisi, Sosyalist Parti, Hristiyan Demokrat Parti'nin bir kesimi, Birleşik Halk Eylemi (MAPU), MAPU/İşçi Köylü Radikal Parti ve Bağımsız Halk Eylemi'nin kenetlenmesiyle daha da güçlü. Yasaklanan Şili işçilerinin tek sendikal örgütü CUT, bugün cuntanın sahte sendikalarından daha etkin. Cunta içinde ise, sürekli bunalımlar çıkıyor. Muhalefet giderek güçleniyor. Cuntanın, daha uzun süre, Şili'ye hakim olamayacağına tüm dünyada kesin gözüyle bakılıyor. Sözün kısası, ne faşizmin ekonomi politiği, ne de kendisi kapitalizmi, emperyalizmi içinde debelendiği bunalımdan kurtaramıyor. Örneği Şili...

---

tırmık

AYDIN ENGİN

İbrahim Mazmandan büyüklere ders

İbrahim Mazman'ı tanır mısınız? diye sormayacağız. Nereden tanıyacaksınız? Ama herhalde tanıtmamıza izin verirsiniz? Ve umuyoruz ki tanıdığınıza sevinirsiniz?

Haydi biraz daha baştan alalım. Alalım da Şile Demirtaşpaşa İlkokulu'nun beşinci sınıf öğrencilerine borcumuzu ödeyelim.

Ne borcu mu?

Sevinç borcu, kıvanç borcu, gönenç borcu, umut borcu.

Postadan bir zarf çıktı. Kalın bir zarf. Açtık. İçinden kimi kargacık burgacık, kimi daha özenli yazılarla yazılmış bir kucak... «yazı çıktı,» diyeceğiz sandınızsa yanıldınız. Bir kucak... umut çıktı. Şile Demirtaşpaşa İlkokulu 5. sınıf öğrencilerinin yolladığı kalın zarftan, yarının ışık ışık, aydınlık Türkiye'si çıktı.

Yirmiyi aşkın sayfanın en üstündeki kağıtta şunlar yazıyordu:

«Bu yıl Dünya Çocuk Yılı olduğu için, ilçemizdeki Çocuk Esirgeme Kurumu, çocuklar arasında, «siz büyük olsaydınız, çocuklar için ne yapardınız?» konulu yarışma düzenlendi.

Bizler bu yarışma için yazılar ve şiirler yazdık. Sonra sınıfımızda Türkçe dersinde, yazdıklarımızı değerlendirdik. Yazılarımızı okurken dinleyen büyüklerimiz ve öğretmenlerimiz hem çok beğendiler, hem de şaşırdılar. «Bu çocuklar bu yazıları nasıl yazabildiler?» diye düşündüklerinden şaşırmış olacaklar...

Beğenilen bu yazılarımızı öğretmenlerimizin önerisi ile çoğaltmayı ve sizlere göndermeyi kararlaştırdık. Sizlerden yazılarımızın içinden beğendiklerinizi yayınlamanızı rica ediyoruz.

Çalışmalarınızda başarılar dileriz.»

• • •

Evet, mektup bu kadar. İmza yerinde de «Şile Demirtaşpaşa İlkokulu 5. Sınıf Öğrencileri» yazıyor.

Şile Demirtaşpaşa İlkokulu 5. sınıf öğrencilerinin «emek ürünlerini» yerimiz olsaydı eksiksiz yayınlardık. İçlerinden bir seçme yapmaya kalktık. Kenara ayırdığımız her yazı elimizi yaktı. «Beni de, beni de» diye seslendi.

Yersizliğin gözü kör ola. Şile Demirtaşpaşa İlkokulu'nun 5. Sınıf öğrencileri bizi hoşgörün. İçinizden rastgele birinin yazısı, İbrahim Mazman'ın şiirini basalım. Bizi hoşgörün.

Şile Demirtaşpaşa İlkokulu'nun öğretmenleri yaşınız bizden küçük de olsa verin elinizi öpelim. İbrahim Mazman'ları yetiştirdiğiniz için; onların kafasını gün ışığıyla alabildiğine doldurduğunuz için. Verin öpelim ellerinizi...

• • •

Ve yaşlı, genç, kadın, erkek tüm «tırmık» okuyucuları Şile Demirtaşpaşa İlkokulu 5. sınıf öğrencisi İbrahim Mazman'a kulak verin:

DÜNYA ÇOCUK YILI BÖYLE KUTLANMAZ

Bu yıl, Dünya Çocuk Yılı.
Sevin!
Asyalı, Afrikalı, Avrupalı.
Sevin!
Tüm çocuklar birbirinizi sevin.
Ayrıcalık yapmayın.
Savaş olunca:
Bir yanda kurşun sesleri,
Diğer yanda ağlayan analar, babalar.
Savaşı kınayın çocuklar.
Mutluluk böyle sağlanmaz.
Savaş olunca:
Savaşan devletlerin çocukları,
sevinemez.
Sevinmez.
En iyisi savaşmamak,
Çocuk hakları böyle korunmaz...
Savaşı seven büyükler,
göğsünüzü kabartarak
«Dünya Çocuk Yılı» diyorsunuz,
Sonra çocukları öldürüyorsunuz.
Böyle çocuk yılı olmaz...

• • •

Bir kelime daha eklemeyeceğiz. İbrahim Mazman bizim yerimize konuştu. İbrahim Mazman bizden çooook daha iyi konuştu. Bize bunun kıvancı yeter...

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

Sınırdan geçişimizin farkına varılmış, halk da bizi SS'ler zannetmişti; yakalanmamız daha da kolaydı

— 8 —

Dağda yaptığımız uzun yürüyüşten sırılsıklam ve bitkin bir durumda kapısını çaldığımızda, bizi korkusuzca buyur etti ve gece, bizimle beraber, bulunduğumuz Tessin kantonunda bir meyhaneye kadar geldi.

Tessin turistlerin ve yeni zenginlerin istilasına uğrayalı beri, bu tür minik meyhaneler artık kaybolmuş olsa gerek. Bağlarda veya şantiyelerde, hızarlarda yahut açık maden ocaklarında yorucu bir gün geçirmiş olan adamların vücutlarından yayılan ter kokusuna karışan bir toprak şarap, soğan ve sarımsak kokusu buraların havasını doldururdu. Şarap lekeleriyle dolu ağır taş masalardan gürültülü kahkahalar yükselirdi. Bu şen kahkahalar yaşadığımız uzun tehdit ve güvensizlik yıllarının etkisinden bizi kurtarıyordu. Seramik maşrapalardaki şarap, pıhtılaşmış kan gibi koyuydu. Minicik sokakları saran tatlı akşam şafağı, yazı müjdeliyordu. Meyhanenin bir köşesinden ötekine laf atılıyor, kadehler tokuşturuluyordu. Milano Üniversitesinde geçirdiğimiz günler ve günlük denetlemede ve bunların üzücü sonuçları, dönüşün korku ve heyecanları da unutulmuştu. Artık buradan hiç gitmeyecekmişiz gibi, kendimizi sözcüklerin, sözlerin seline kapıp koyvermiştik. Bu böylece, «Bächlein»in iskemlesinden sıçrayıp yavaşça: «Kalkmamız gerekiyor» diye mırıldanmasına kadar sürdü.

Sessiz ve karanlık sokağa çıkınca, sinirli bir şekilde: «Polis, bugün sınırı geçen üç SS'i arıyor» dedi. Anlamıştık. Sınırdan geçişimizin farkına varılmış, halk da bizi SS'ler zannetmişti; böylece yakalanmamız daha kolaylaşmış oluyordu. Ayrılış hazırlıklarına hemen girişmeliydik. Cordola kampında mühürü tamam, doldurulacak ve imza edilecek yerleri henüz boş birkaç çıkış kağıdı bulduk. Kamp müdürünün imzasını taklit etmek hiç de zor değildi. Her birimiz bir başka gün ayrıldık. Albert önce, ben en sonra... Bir önce gidenin, yerine sağ salim vardığı anlaşılmadan ondan sonraki yola çıkmadı. Saint-Gothad'dan geçişimin elden geldiğince garantili olması için —çünkü benim çıkış kağıdım yoktur— yanımda bir kadının bulunması iyi olacaktı.

Trene, sinirli ve kendime pek de güvenmeksizin, fakat herşeyin yolunda gideceğine dair içimde güçlü bir duygu ile bindim. Yakalansam bile, yiyeceğim ceza olsa olsa birkaç ay olurdu. Gene de sona bu kadar yaklaşmış bulunduğum şu sıra, birkaç günü bile kodeste geçirmek düşüncesi bana dayanılmaz geliyordu. İsviçre lehcesini iyi bildiğimi düşünerek sakinleştim.

Tren kalkar kalkmaz beraberimdeki bayanla birlikte yemek vagonuna gittik. Bize bakan adam istediklerimizi not ederken kuşku belirtisi göstermedi. Birinci engel aşılmıştı; çünkü bildiğim kadarı ile, Gümrük Muhafazanın ilk habercilerinden biri oydu. Kontroller çokluk Saint-Gothard tüneline girince başlıyordu.

Yemek yeme işini uzattıkça uzattık; öyleki gümrük memurları göründüğünde öteki yolcuların çoğu gibi halen yemek vagonunda bulunuyorduk. Birşeyin farkında değilmişiz gibi onları gözetlemekteydik: Kontroller sistemli bir şekilde değil, gelişi güzel yapılıyordu. Tam kafayı bulmak üzere olanlar gibi sesimizi yükselttik ve yanımızı yaklaştıkları sırada kahkahayı bastık. Keyfimiz onları da gülümsetti, bizimle daha fazla uğraşmadan yanımızdan geçip gittiler.

Yolculuğun geri kalan kısmı olaysız geçti. Zürih'e vardık ve sivil polislerin cirit attığı gardan yakayı ele vermeden çıkabildik.

Almanya'daki ilk durağımızın Münih olması gerekiyordu aslında. Bizim, yani Adolf, Albert ve benim, devreye gireceğimiz yer orasıydı. Ama nasıl olacaktı bu iş? Hangi yoldaşların toplama kamplarından kaçabilmiş olduklarını bilmiyorduk ki! Parti'nin merkezlerini yeniden kurmak üzere İsviçre'den gelerek yurda dönecek bütün yoldaşların, eski çalışma bölgeleri neresi olursa olsun, Güney Almanya'nın büyük kentlerinde buluşmaları uygun görülmüştü.

Dönüş şeklimiz Parti yönetimince hiç de hoş karşılanmadı. Onlara göre, yasalara uygun bir dönüş yolu bulmalıydık. İsviçre'den geçerek gitmek istememiz onların planını bozmuştu. Bundan başka, para sorunlarını çözümlemek ve yeni giysiler bulmak gerekliydi. Fritz Sperling ile yaptığımız ilk tartışmalar hiç de sakin geçmedi. Sorulan soruların çoğu yanıtsız kalıyordu. Bir ara haksız olarak Parti'den ihracım üzerine sorduğum soru bunlardan biriydi. Bu kararı bana, tam İtalya'ya hareketimden önce, aynı kararın geri alınmasıyla eş zamanda bildirmişlerdi. Yanlış anlamaların büyük bir kısmı, Parti'nin uzun yıllar içinde bulunmuş olduğu illegal durum, ve dönüşümüzden sonra alınacak tedbirler konusundaki görüş ayrılıkları yüzünden meydana gelmişti. Örneğin Morgenthan planı görüş ayrılıklarının en fazla üzerinde toplandığı bir konuydu. Yönetim Kurulu üyelerinden Bruno Goldhammer, Amerikan emperyalizminin bölgesindeki tüm endüstri merkezlerini tahrip edeceğini ve Alman halkının, şu anda bulunduğu büyük yıkımdan çıkabilmek için elindeki teknik ve kültürel olanakları kullanmasını engelleyeceğini ileri sürüyordu.

Yoldaşların bazıları, kendi görüşlerini ileri sürerken, Hitler faşizmine karşı verilen savaş sırasında, çeşitli gruplardan yükselen uyuşmazlıkları göz önüne almayı düşünmüyorlardı. Diğerleri ise aksine bu görüş ayrılıklarını, kesin ve katı değerlendirmelerle bir yığın alıntılar yaparak abartıyorlar ve farklı bir görüşü olup da onu açıklayana şiddetle saldırıyorlardı. Bu saldırıların en hafifi gericilik ve siyasal acemilikle suçlanmaydı.

Pek çoğu bu şekilde yalnız kaldılar ve çekilmeye mahkum oldular. Kampların can sıkıntısından doğmuş olan bu görüş ayrılıklarının çoğu, kısır teorik savlardan başka şeyler değildi. Bu savaş sonrası döneminde fazla bir anlam da taşımıyordu. Zaten önemli olan, gerçek hayata egemen olabilmekti.

(Devamı var)

Sporcunun sağlığı konusunda ilgililer görevlerini yapmadı

Sporcuların yarış atları kadar değeri yok!..

"Doping,, yönetmeliği ne diyor?

DOPİNG: Doping kontrolüne ve aranmasına engel olan, yetkili hekime gerçek bilgileri vermeyen muayene yaptırmayan, yarışmadan önce veya yarışma sırasında doping maddeleri kullanan veya fizyolojik maddeleri anormal miktarlarda alan sporcular bir yıl yarışmalardan men cezası ile suçu teşvik eden veya suça katılan yöneticiler sürekli hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılırlar.

Doping listesindeki maddeler tedavi amacıyla kullanılsa dahi bu hali ile yarışmaya katılan sporcular on resmi müsabakadan men cezasıyla ve dopingli sporcunun yarışmaya katılmasını sağlayan ve dopingli olduğunu bildiği halde önlemeyen yöneticiler üç yıl hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılırlar.

Bu maddeyle cezalandırılanların teşekkülleri, ilgili spor branşında ve olayın mahiyetine göre sekiz resmi yarışmadan fazla olmamak üzere cezalandırılırlar...

ECZANELERDE REÇETESİZ SATILAN «DOPİNG» İLAÇLARININ LİSTESİ

Birçok konuda, olduğu gibi, ilaç satışı konusunda da devletin etkin ve yeterli kontrolü olmadığı için, sporcular doping niteliğindeki ilaçları kolayca temin edebilmektedir.

Eczanelerden reçetesiz bile temini olası olan aşağıdaki ilaçların her biri dopingdir.

AKTEDRON (Tablet, ampul)
FOSFOSTİMOL (Ampul)
BESTRİN (Ampul)
CARDİOZOL (Ampul)
CORAMİN
DİNANABOL
FORTABİLON
DURABOLİN
DECABOLİN
ORABOLİN
ANDROSTERON
TESTOVİRON
PETHİDİNE
EPEDRİNE
VİTONA B (Yüksek dozda)
PROPİLAMİN
RİTALİN

Bunların dışındaki bazı ilaçlarda ise aşağıdaki maddeler varsa onlar da sağlığa zararlı doping ilaçlarıdır. Prospektüsüne bakılarak bu maddelerden olup olmadığı gözden geçirilmelidir:

NARKOTİK (Ağrı giderici ilaçlarda): Heroine, Morphine, Methedone, Dextromoramide, Dipipanone.

SİNİR SİSTEMİ UYARICILARI: Ephedrine, Methylephedrine, Methoxyphenamine.

MERKEZİ SİNİR SİSTEMİ UYARICILARI: Amiphenazole, Bemigride, Leptazol, Nikethamide, Stychnine.

RUHSAL VE DEVİNGEN DAVRANIŞLARI ETKİLEYENLER: Amphetamine, Benzphetamine, Cacaine, Diethylpropion, Dimethylamphetamine.

HASAN UYSAL

Doping: Önce sözcük anlamı ile konuya girelim:

İngilizce anlamı «ilaçlanmak..»

Bir yarışmadan önce ya da yarışma sırasında alınmasının amacı, «Performansı yapay yollardan çoğaltmak!..»

...Ve bir sav değil, yüzde yüz bir gerçek: Bugün Türkiye'de özellikle ünlü sporcular, en çoğu da futbolcular uyarıcı ilaç alıyorlar; iğne yaptırıyorlar...

Böylesine kesin konuşmamızın hiç kuşkusuz dayandığı bir temel gerçek ,var. O da, tam 9 yıl önce yürürlüğe girmesine karşın birkaç göstermelik kontrol dışında, «Doping kontrol yönetmeliği»nin uygulanmamakta oluşu...

Halk sağlığı kavramının bir uzantısı olması gereken «Sporcu sağlığı» konusunda bugüne kadar spor örgütünün sorumluları hiçbir şey yapmamışlardır ve bugün de, yine hiçbir şey yapılmamaktadır.

Politika Spor Servisi bu konuyu ortaya atarken tüm spor örgütü sorumlularına da seslenmeyi,, onları uyarmayı yurtseverlik görevi saymaktadır.

Evet, size sesleniyoruz. Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Yüksel Çakmur.. Ve siz spordan sorumlu müsteşar Sayın Nuri Kılcı.. Ve de siz TRT den BTGM ne atanan Sayın Ergun Aymergen.

Bugün Türkiye'de parasal değeri 10-15 bin lirayı aşmayan belirli kişilerin kumar aracı olan «Yarış atlarına» doping kontrolü yapılıyor.. Yıllar yılı uygulanıyor bu kontrol.. Atın kanında ya da idrarında doping maddesi bulunursa at istirahate alınıyor tam bir yıl süre ile ve de sorumlular ağır cezalara çarptırılıyor..

Ülkede bugün bir sporcunun bir yarış atı kadar değeri olmadığını vurgulayan bu gerçek karşısında yetkililerin görüşlerini ve düşüncelerini kamuoyuna yansıtmak en başta gelen ödevimiz olacak.

Gene kesinlikle iddia ediyoruz: 1971 yılında yürürlüğe giren «Doping Kontrol Yönetmeliği»ni yozlaştırıp, işleyemez duruma getirenler, profesyonel kulüp yöneticileridir!,

İlk uygulamalar sırasında spor örgütlerini zor duruma düşürmek için konuyu çarpıtarak haberler uçurulmuştur spor sayfalarına.

Örneğin, «Doping kontrolü için sporcuların idrarları ayran şişelerine konuyor...»

«...spor'lu (x) dopingden korktuğu için kontrol şişesine arkadaşını işetti!...»

«...spor'lu futbolcular ile... spor'lu futbolcuların doping kontrol şişeleri birbirine karıştı.

Kısa sürede sporcu sağlığı ile yakından ilgili konu çarpıtılıp yozlaştırılmış ve mektepleri kapatmayı düşleyen Maarif Nazırı kafasındaki spor örgütü yöneticileri, hergün kamuoyunda gülünç duruma düşmektense, uygulamadan vazgeçilmesini yeğlemişlerdi..

Futbol piyasasında «Dopingçi antrenör» olarak tanınan bazı kişiler sevinmişti en çok buna..

Bir de, her yurt dışı seyahatte bavul dolusu ilaç getirerek bunları, «Takımın efelerine yapıp» bol bahşiş koparan futbolcu masörleri sevinmişti.

Başarılı bir sporcu iken beklenmedik anda formdan düşen ya da çok kolay bir eylem yüzünden sakatlanıveren sporculara günümüzde sık sık raslanıyorsa bunun bir nedeni olmak gerekmez mi?..

Çoğunlukla ana neden dopingdir.

- SAYIN BAKAN ÇAKMUR, SAYIN MÜSTEŞAR KILCI VE SİZ SAYIN AYMERGEN SİZLERE SORUYORUZ: «YARIŞ ATLARINA BİLE DOPİNG KONTROLU YAPILIRKEN SPORCULARIMIZA NEDEN YAPILMIYOR?»
- «DOPİNG YÖNETMELİĞİ»Nİ YOZLAŞTIRIP İŞLEMEZ DURUMA GETİRENLER, «GİZLİ PROFESYONEL» KULÜP YÖNETİCİLERİDİR. BU DURUMA EN ÇOK SEVİNENLER İSE DOPİNGÇİ ANTRENÖRLERDİR.

Spor Servisimizin görüşü

(POLİTİKA SPOR SERVİSİ, bu konuyu ortaya atarken tüm spor örgütü sorumlularına da seslenmeyi, onları uyarmayı yurtseverlik görevi saymaktadır...)

Sporda, özellikle futbolda bir dönem kapanmaktadır. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nün uyarısı ile Futbol Federasyonu gelecek dönem için doping kontrolu konusunda önlem almalıdır.. Transfer ayında milyonlarla tartılan futbolcuların bazı kişilerin kumar aracı olmasından öteye geçemeyen yarış atları kadar değeri olmayan çirkin görüntüsünden kurtarılması gerekir. Her maçta iki görevli tüm maçları izleyip, kuşkulu davranışları görünen sporculardan kan ve idrar almalıdır..

Konu, Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın yetki ve sorumluluğu içindedir.. Sağlıksız bir sporcu kitlesi yetişmesi önlenmelidir.

3. LİGLERİN STATÜSÜ YENİDEN GÜNDEME GELİYOR

Ankara (Politika) — Futbol Federasyonu Kurulu 17 Haziran'da Federasyon Başkanı Cemal Saltık'ın başkanlığında Ankara'da toplanacaktır. Toplantıda İkinci ve Üçüncü Liglerin statüsü konusu da görüşülecektir.

Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, İkinci ve üçüncü liglerdeki gruplandırmanın henüz kesinleşmediğini, bunun Ankara'da yapılacak olan toplantıda görüşüleceğini ve kesin olarak belirleneceğini söyledi,

Kaybolan dağcılık haritaları konusundaki ihbar asılsız çıktı

Aladağlı serbest bırakıldı

- DAĞCILIK FEDERASYONU ESKİ GENEL SEKRETERİNİN GÖZALTINA ALINMASINA YOLAÇAN OLAYLAR KONUSUNDAKİ SORUŞTURMA SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞINCA SÜRDÜRÜLÜYOR.

Ankara (Politika) — İki gün önce gözaltına alınan Dağcılık Federasyonu eski Genel Sekreteri Kaşif Aladağlı serbest bırakıldı.

Dağcılık Federasyonuna ait 300'ü aşkın haritanın kaybolması üzerine olayla ilgili olarak, yapılan bir ihbar üzerine, aynı zamanda Anadolu Dağcılar Birliği Asbaşkanı olan Kaşif Aladağlı göz altına alınmıştı.

İhbarın geçersiz olduğunun ortaya çıkmasından sonra Aladağlı serbest bırakıldı.

Dağcılıkla ilgili olarak soruşturma , Sıkıyönetim Komutanlığınca sürdürülmektedir.

Türkiye İlkokullar Puanlı Atletizm Şampiyonası sona erdi

Eskişehir (Politika — 26 bölgeden 260 sporcunun katıldığı Türkiye İlkokullar Puanlı Atletizm Şampiyonasında kızlarda İzmir Vali Rahmi Bey İlkokulu, erkeklerde de, 10439 puanla Zonguldak Ereğli Dikmen İlkokulu birinci oldular..

BAZI GAZETECİLERDEN ORHAN ÇAPLI, MANEVİ TAZMİNAT OLARAK 250 BİN LİRA İSTİYOR

Eski müsteşar Çaplı kendini eleştirenlere fatura çıkardı...

- ANKARA'DA ÇIKAN BARIŞ GAZETESİNDE YAYINLANAN «ÇAPLI KOLTUKTAN DÜŞTÜ» VE «ÇAPLI GÜNAH ÇIKARTIYOR» BAŞLIKLI YAZILARLA, BAYRAM GAZETESİNDE YAYINLANAN «ÇAPLI YEDİ İÇTİ SORUŞTURMA AÇTI» HABERİ TAZMİNAT KONUSU YAPILIYOR.

Ankara (Politika) — Gençlik ve Spor Bakanlığındaki müsteşarlık görevinden alınan Orhan Çaplı kendisini eleştiren spor yazarlarını mahkemeye verip 250 bin lira tazminat istemiştir.

Alınan bilgiye göre, İstanbul'da yapılan UEFA kongresinden sonra Ankara Bayram gazetesinde «Çaplı yedi içti soruşturma açtı» başlıklı haberinden ötürü THA yazarı Erol Yaşar'ı mahkemeye veren Orhan Çaplı 50 bin liralık manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

Bu arada Ankara'da yayınlanan Barış gazetesinde yer alan «Çaplı koltuktan düştü» ile «Çaplı günah çıkartıyor» başlılı haberlerden ötürü aynı gazetenin genel yayın müdürü Yaşar Aysev, yazıişleri müdürü Levent Yalçın ve muhabirlerden Erdinç Sezen de Orhan Çaplı tarafından mahkemeye verilmiştir.

Orhan Çaplı'nın avukatı bu yazılardan ötürü 200 bin lira manevi tazminat davası açmıştır.

Önümüzdeki günlerde Ankara Asliye Hukuk Mahkemelerinde bakılacak olan davalarda spor yazarlarını Ankara Barosu avukatlarından İsmail İsmet Bursalı savunacaktır.

ALİ HENDEKÇİ BUGÜN TOPRAĞA VERİLECEK

Türkiye Spor Yazarları Derneği kurucularından gazeteci Ali Hendekçi bugün toprağa verilecek.

Ali Hendekçi'nin ölümü nedeni ile TSYD bir bildiri yayınladı. Bildiride, «Kurucu üyemiz 30 yıllık meslektaşımızın kaybından büyük üzüntü duyuyoruz» denildi...

Ali Hendekçi bugün Osmanağa Camii'nde kılınacak öğle namazından sonra Karacaahmet mezarlığında toprağa verilecektir.

F. Bahçe bugün Kızılcahamam'a gidiyor

17 Haziran'da Cumhurbaşkanlığı Kupası maçı için Trabzonspor'la karşılaşacak olan Fenerbahçe futbol takımı bu maçın hazırlıklarını Kızılcahamam'da sürdürecektir.

Antrenör Necdet Niş, «Bu maçı mutlaka kazanmak istiyoruz» dedi. Öte yandan ülkesine dönen İvançeviç'in de hafta arasında Türkiye'ye dönerek kupaya katılacağı bildirildi.

TRABZONSPOR'DA HAZIRLIKLARINI SÜRDÜRÜYOR...

Bu arada çalışmalarını üç gündür kendi sahasında sürdüren Trabzonspor bu maça iddialı hazırlanmaktadır. Antrenör Özkan Sümer, Cumhurbaşkanlığı Kupası öncesi futbolcularımızın transfer önerileri ile polemik konusu yapılmasını üzüntüyle karşıladığını belirtti.

POLİTİKA SPOR SERVİSİ HAZIRLADI

«BELGELER KONUŞUYOR!..
İNCELEME NO: 1»

Sporumuzda siyasal sömürü

CUMA GÜNÜ BAŞLIYORUZ

OKURLARDAN POLİTİKA'YA

BEDEN EĞİTİMİ VE SORUNLARI

OLCAY GEGEOĞLU
(BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENİ)

Günümüze değin beden eğitiminin birçok tanımlamaları yapılmıştır. Bu tanımlamaların içersinde en çok kullanılanı da «Bedensel etkinlikler aracılığıyla kişinin ruhsal ve organizmal yapısını olumlu yönde geliştirme»dir. Gerçekten bugün beden eğitimin işlevi bu tanımlamaya paralellik göstermekte midir? Genel eğitimin önemli bir ögesi olarak görülen bu olgu, devlet tarafından yeterince benimsenmiş midir? Soruları çoğaltmak olası. Biz sorularımızı burada bırakarak gerçek beden eğitimin ne olduğu ve bugünkü uygulamanın üzerinde bir tartışmanın yararına inanıyoruz. Böylece bu denli önemli bir olgunun kitleler yararına etkin olarak kullanılmaması ve nedenleri biraz daha netleşmiş olarak ortaya çıkacaktır sanıyoruz.

Zorlu doğa koşulları içersinde yaşamını sürdürmek zorunda kalan ilk insan; vucut alıştırmalarının kendisine sağladığı verimliliği, yaşamını kolaylaştırmak için geliştirdiği ilkel silahlarla birlikte uzun yıllar kullanmak sorunda kalmıştır.

Karnı ile kültürü arasında sıkı ilişkiler bulunan ilk insan ancak bu zorlu uğraşılardan başarılı olarak çıkabildikten sonra kendi iç dünyasına yönelebilme olanağını bulabilmiş ve duygularını dile getiren dansa yönelmiştir.

Toplu yaşamın sorunluluğu geliştikçe üretim ilişkileri de gitderek artmış ve insan bulunduğu toplumun kültüründen, sosyo-ekonomik yapısından bu üretim ilişkileri doğrultusunda gittikçe etkilenmeye başlamıştır.

Hareket ile üretim ilişkileri arasındaki sıkı bağıntı günümüzde beden eğitiminin, en önemli ögelerinden biri olarak kabul edilmesinden sonra kullanılış biçimi üzerinde yoğun tartışmalara neden olmuştur. Biz hâlâ sürüp giden bu tartışmalara değişik bir açıdan bakarak girmek istiyoruz.

Şimdi sorularımıza kaldığımız yerden devam edelim. Eşofmanını giyip kendi başına koşan bir adamın yaptığı nedir? Sokak aralarında kendi başlarına top oynayan çocuklarla, herhangi bir kulüpte çıkar gözetsin veya gözetmesin top koşturan gençlerin yaptıkları arasında fark var mıdır? Yine kendi olanaklarıyla rekora ve şampiyonluğa ulaşmak isteyenle, herhangi bir kişi ya da bir kuruluşun desteğiyle bunu elde etmek isteyen arasında bir sınır çizilebilir mi? Bu sorulara verilen yanıtlar ise oldukça ilginç ve karmaşıktır. Tıpkı bu günkü tartışmaların içinde bulunduğu durum gibi içinden çıkılması zor bir denklem gibidir.

Tüm bu sorulara verilen yanıtlar ise oldukça ilginçtir. «Efendim spor yapıyorlar. Bunların kimisi amatör, kimisi profesyonel, kimisi de gizli profesyoneldir.» Gerçekten böyle midir? Gerçek buysa beden eğitimi ne zaman yapılır ve beden eğitimi hareketleri nelerdir?

Kimin tarafından ve ne zaman yapıldığını bilmediğimiz bir tanım vardır. Bu tanımla beden eğitiminin oyun-spor-jimnastik ana bölümlerine ayrıldığı söylenmektedir. Bu kavramın hâlâ kullanıldığı toplumumuzda sorunlara bu açıdan yaklaşmamız bizi yine çıkmaza götürecektir kuşkusuz. Oysa çağımız kavramların bile hızla aşıldığı hızlı bir değişim içersindedir. Bu günkü yapı ve bu sorunların aşılmasında bu kavramın da kendini yenileme zamanı çoktan gelip geçmiştir. Zira bilimin gelişmesi ve bunun spora da yansımasıyla yarışma ve rekabet ön plana getirilmiş, spor bir araç olarak kullanılmaya başlanılmıştır. Amaç rekabet ideolojisinin ana unsuru olan KAZANMAKTIR. Kazanmanın koşulları da yine bu ideolojinin içersinde serbesttir, sınırsızdır. Daha dün olimpiyatlarda kazanmak için aldığı ilaçlarla erkekleşen amatör kadın sporcuları gözlemedik mi? Bu gün bir meslek haline gelen ve tam gün çalışmayı gerektiren sporun herkes tarafından yapılması olası değildir. Kaldı ki herkes tarafından yapılmasını istemek, pek çok ülkede hakim zümrelerce kullanıldığı açık, niteliği belli olan sporun yaygınlaşması demek olacaktır. Önemli olan bu olayı ayrı bir olgu (meslek) olarak kabul edip, bu olguya karşı (spora) kitleler yararına bir antitez geliştirmektir. Sorunun çözümü buradadır. Bu antitez, spordan yani rekabet ve yarışmadan arındırılmış gerçek beden eğitimi hareketleri veya başka bir adla Bilimsel kitle hareketleri olmalıdır. Devlet esas gücünü bu alana kaydırmalı ve genel eğitimin bir parçası durumunda olan bu hareket alanlarını sağlamalıdır.

Bilimsel olarak her insanın doğuştan getirdiği bir hareket etme içgüdüsü vardır. Örneğin daha hareket etmesini bile bilmeyen 6 aylık bir çocuğun iki ayağını bir araya getirip hareket etmesini engellesek; yürümesini bile bilmeyen bu küçük canlının biraz sonra kısıtlanan hareket etme özgürlüğü nedeniyle ağlamaya başladığını görürüz. «Hz. Hüseyin'in kellesiyle oynuyorlar» diye bağıran tutucu din adamı bile acaba önüne çıkan boş konserve kutusuna tekme atmaktan kendini alıkoyabiliyor mu? Gelişen çocuğun ve insanın, kendisini bir ifade etme biçimi olarak daha sonra oyuna başvurduğunu görüyoruz. Dikkat edilirse buraya kadar çizdiğimiz kısa tablo kişinin özgür hareket etme biçimleridir ve dışarıdan hiç bir etki söz konusu değildir. Bilimsel olarak bu hareketler eğitsel, toplumsal, kişisel ya da ekonomik yararlılıklar için kullanılırsa kişi ve toplum yararına olacağı tartışma götürmez. Tüm buradan sonuçla beden eğitiminin ana sorunlarını şöyle özetleyebiliriz.

A) Sporun beden eğitimini yutma tehlikesi karşısında devlet etkinliğini göstermeli ve geniş halk yığınları yararına oyun ve hareket alanlarına yönelmelidir.

B) İlgili tüm bakanlıkların katılmasıyla oluşturulacak bir komisyonun güdümünde her yaşta insanın hareket alanlarına çekilmesi sağlanmalı, bunun içinde yeni açılacak olan yerleşme alanlarına gerekli olan hareket ve oyun alanları ilk planda düşünülmelidir.

C) Spor bir meslek haline getirilmeli ve kullananlar tarafından faturası ödenmelidir. Böylece devlet desteği ile geniş halk kitlelerinin stadlara kapatılması olayı kaldırılmalıdır.

D) Devlet çok sayıda spor adamı yerine beden eğitimi öğretmeni yetiştirmeye yönelmelidir.

E) Beden terbiyesi yasası bu yaklaşımla yeniden düzenlenmelidir.

Gelecek yazılarımızda bu konular açılacaktır...

İşgüzar'la ilgili yolsuzluk

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
1978 yılı ortalarında Başbakan Yardımcılığına ulaşan iddialara Sükan'ın derhal el koyduğu ve araştırmanın derinleştirilmesi için uzmanlarına emir verdiği kaydedilmekte. Hayli kabarık hale gelen dosyanın bazı bürokratik engeller nedeniyle bugüne kadar sonuçlandırılamadığını kaydeden Başbakanlık çevreleri Sükan'ın İşgüzar sorunu ortaya çıktığında uzlaşmasız tavır takınmasının nedenleri arasında sözkonusu dosyanın da bulunduğu bildiriyorlar. Bilindiği gibi İşgüzar hakkında muhalefet tarafından verilen gensoru önergesi sırasında Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan gensorunun reddedilmesi yolunda kesin olarak oy vermeyeceğini bildirmişti. Sükan'ın kesin tavrı karşısında Ecevit de fazla ısrarlı davranamamıştı.

İŞİN İÇİNDEN ÇIKMAK GÜÇ

Öte yandan bildirildiğine göre, Faruk Sükan'ın elinde bulunan SSK yolsuzluklarına ilişkin «kabarık» dosyanın içinden çıkmanın hayli güç olduğu belirtiliyor. Uzmanların ve Sükan'ın tüm çabalarına karşın hoksan olan belgeler araştırma ekibine ulaşamamakta, bu yüzden dosya tamamlanamamaktadır.

Başta Maliye Bakanlığı yetkililerinin ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının diğer yolsuzluk iddialarında olduğu gibi bu konuda da fazla sorumlu davranmadıklarından yakınan ilgililer, dosyanın yine de çözülmesi için çaba harcayacaklarını belirtiyorlar.

Başbakanlık çevrelerinden alınan bilgiye göre en az SSK fonları kadar önem taşıyan bir yolsuzluk iddiası da BAĞ-KUR harcamalarında ilgili. Yetkililerde sonuçlandırılmadan bu paraların harcadıkları, [illegible] çok noktada BAĞ-KUR ve SSK fonları sorunlarının benzerlik gösterdiğini bu yüzden de her iki dosyanın birleştirilerek ele alınacağını belirtmektedirler.

Maraş

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
8 yıldan 24 yıla kadar ağır hapis cezasını içeren Türk Ceza Yasasının 149-3. maddesinin uygulanmasının istendiği saptandı.

Edinilen bilgiye göre, geçtiğimiz Aralık ayının son haftasında 111 yurttaşın yaşamını yitirmesine, 917 işyeri ve konutun yakılıp yıkılarak 150 milyon lira zarara yol açan K. Maraş katliamı ile ilgili 1447 kişi hakkında soruşturma yapıldı. Bunlardan 593'ü tutuklu, 7'si gıyabi tutuklu olmak üzere 804 sanık hakkında kamu davası açıldı. 351 kişi hakkında kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildi, 293 sanıkla ilgili dosya tamamlanamadığı için ana davadan ayrılması yolunda karar alındı. Geçtiğimiz hafta başında Adana, K. Maraş, Gaziantep ve Adıyaman illeri sıkıyönetim komutanlığı 3 numaralı askeri mahkemede sanıkların yargılanmasına başlandı. Hafta içinde sanıkların yoklaması ve kimlik saptaması tamamlandı, sanıkların sorgularına geçildi. Sorguları tamamlanan 7 sanıktan 3'ünün tahliyesine karar verildi. Bu arada iddia makamı, Türk Ceza Yasasının 149-2 ve 149-3. maddelerine göre yargılanmaları öngörülen 143 tutuksuz sanık hakkında tutuklama kararı alınması isteminde bulundu. Ancak, hakim kıdemli albay Hikmet Hacımirzaoğlu başkanlığındaki sıkıyönetim mahkemesi, iddianamede idam istemiyle yargılanmaları istenen 29 sanık hakkında gıyabi tutuklama kararı verdi. Böylece, askeri mahkeme haklarında 8 yıldan 24 yıla kadar ağır hapis, ceza müddeti kadar gözetim altında bulundurma, kamu haklarından yararlandırılmama ve hacir altına alınmayı içeren Türk Ceza yasalarının uygulanması istenilen 19'u kadın 114 sanığın tutuksuz yargılanmaları nın devamını benimsedi.

Bugün saat 07.00'de askeri mahkemede yargılanmaya 21 aralık 1978 gecesi öldürülen 2 öğretmenin 22 Aralık 1978 günü cenazeleri kaldırılırken çıkan olayların sanığı 58 kişinin sorgularıyla devam edilecek. İddianemede, çoğu tutuksuz olan bu olayın sanıkları için Türk Ceza Yasasının 171. maddesine aykırı davranışta bulunmak ve memuriyet nüfusunu kötüye kullanmaktan dava açıldığı ifade edildi.

Tekeller

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
lemekte. Türkiye'de 109 ilaç imalatçısının bulunduğunu belirten yetkililer, yabancı sermayeli 14 şirket'in 7'si-nin yabancı isim altında, 7'sinin ise türkçe isim altında çalıştıklarını bildirdiler. Yetkililerce hem kendi ruhsatına sahip, hem de yabancı lisansla imalat yapan 28 firma ile bu şirketlerin toplam olarak üretimin yüzde 78'sini denetledikleri belirtildi. Ancak üretimin girdiler açısından tamamen dışarıya bağımlı olduğunu belirten yetkililer, aslında ilaç sanayiinin yüzde 99'unun yabancı ilaç tekellerine bağlı olduğunu kaydettiler.

Eczacılık Odası yetkililerinden öğrenildiğine göre yabancı tekeller Türkiye'nin kendi kaynaklarından hammadde üretmesini de engellemekte. Afyon alkoloidleri üretimine geçmek için bir çaba olduğunu ancak bunun yabancı tekeller tarafından afyonun çiziminin yasaklanmasıyla kısıtlandığını belirttiler. Afyonun çizimiyle elde edilen sakızın ilaç ham maddesi açısından çok zengin olduğu, afyonunun kelle-sinden ilaç hammaddesi elde edilmesinin daha az rantabl olduğunu kaydediliyor.

Türkiye'de 27 tür ilaç hammaddesi üretildiği savının gerçek olmadığını belirten ilgililer, Türkiye'de ancak hammadde üretiminin son kademe ya da yarı kademe işlemlerinin gerçekleştirildiğini söylediler.

Yabancı tekellerin Türkiye'deki firmalarla anlaşma yaparken ya son kademe teknolojik verileri verdikleri ayda bütün teknolojiyi verseler dahi ara sentez maddelerinin ana firmadan alınmasını şart koştukları belirtiliyor.

İlaç sanayiinin kurulmasının kimya sanayiinin kurulmasına bağlı olduğu ancak sentetik olmayan maddelerin de büyük ölçüde kullanılabileceği bildiriliyor. Türkiye'nin sentetik olmayan maddeler açısından çok zengin olduğu belirtilerek, alkoloidler, uçucu yağ, sabit yağ gibi bitkisel kaynakların yanı sıra, hayvanların iç organlarından birçok aktif madde elde edilebileceği bildiriliyor. Bunun için büyük bir teknolojinin gerekmediği ancak Türkiye'nin bu kaynaklara yönelmesinin ilaç tekelleri tarafından önlendiği kaydediliyor.

Yargıtay

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
Öte yandan Ankara İş Mahkemelerinin, Bölge Çalışma Müdürlüğünden Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna bağlı işyerlerinde durum saptamasına katılan sendikaların üye kayıt fişlerini ve diğer belgelerini istediği öğrenildi.

Bilindiği gibi DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası 2. Bölge Temsilcisi MKE'de yetkinin Türk Metal'e verilmesine itiraz ederek geçtiğimiz günlerde iş mahkemelerine başvurmuştu.

Ankara'da

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
DER Başkanı ve Dev-Genç üyesi Hakan Şenyuva adlı öğrenciyi öldürdüler, aynı okulun öğrencisi Sinan Kasımoğlu'nu da ağır yaraladılar. Bir öğrencinin ölümü, birinin de ağır yaralanmasına neden olan saldırının önceden planlandığı bildirildi.

Dün kuşluk vaktinde Ankara Cebeci semtindeki Büklüm sokakta faşist komandolar 4 SBF öğrencisini yaylım ateşe tuttular. Açılan ateş sonucunda SBF üçüncü sınıf öğrencisi, SBF DER Başkanı ve DEV-GENÇ üyesi Hakan Şenyuva altı yerinden vurularak ağır yaralandı. [illegible] kaldırıldığı Hacettepe Hastanesi'nde hayatını kaybetti. Aynı olayda yaralanan SBF ikinci sınıf öğrencisi Sinan Kasımoğlu'nun sağlık durumunun [illegible] bildirildi.

ŞENYUVA'NIN KATİLİ PROTESTO EDİLDİ

Ankara Devrimci Gençlik Derneği Başkanı Hüseyin Duyar konuyla ilgili bir açıklama yaparak Şenyuva'nın katillerinin yakalanmalarını [illegible] istedi. [illegible] MHP'[illegible] nın her yerinde [illegible] saldırı hareketlerine [illegible] lerini ve a[illegible] su kurarak [illegible] söyledi. [illegible] faşistlerin kaçtıkları [illegible] iken devrimcilerin [illegible] dığı evlerde arama yaptıklarını belirten Ankara Devrimci Gençlik Derneği Başkanı Şenyuva'nın katillerinin yakalanıp cezalandırılmasını isteyerek şöyle dedi:

«Evlerinden [illegible] lahlı saldırıda [illegible] güvenlik kuvvetlerinin yardımıyla kaçan [illegible] ri ev belli [illegible] gelen polisler [illegible] evlerini ara[illegible] katillerin [illegible] dımcı olmaktadır [illegible] lay devlet [illegible] leşmiş resmi [illegible] sivil faşist [illegible] olarak [illegible] çık bir göstergesidir.»

Bu arada Ankara'nın Altındağ semtinde SBF Basın Yayın Yüksekokulu öğrencisi ve İGD üyesi [illegible] maccıların saldırısına uğrayıp yaralandı. Eskişehir'de [illegible] te olan İlerici Gençler Derneği üyesi Necmi Gönen adlı bir genç [illegible] lim ateşine [illegible] ralanan [illegible] kaldırıldığı [illegible] yan dört [illegible] nin Necmi [illegible] dirildi.

Geçtiğimiz hafta içinde Zonguldak'ta [illegible] yünde taşlı [illegible] leyen faşist [illegible] fından kov[illegible].

Zonguldak'ta [illegible] gazetesi Uyanış'ta [illegible] nan habere göre [illegible] akademi [illegible] bulunduğu [illegible] süre önce [illegible] ladıkları [illegible] Durmaz, İs[illegible] Taşkıran ve Ahmet [illegible] adlı faşistler [illegible] rak Türkal[illegible] İlerici gençler [illegible] taşlı saldırı [illegible] lüler tarafından [illegible] komandolar [illegible] dılar. İlk [illegible] tan sonra [illegible] tin "komando eğitimi" [illegible] tıkları bildirildi.

İSTANBUL'DA 25 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

İstanbul Emniyet Müdürlüğü asayiş [illegible] ce son 24 saat [illegible] genel güvenlik [illegible] rasında [illegible] 25 kişinin yakalandığı [illegible] Emniyet [illegible] ileri, söz [illegible] durumları [illegible] ğini, herhangi [illegible] ilişkilerini [illegible] madığının [illegible] lığıldığını bildirdi.

IMF'ye verilen niyet mektubu

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
[illegible] bu kez [illegible] dokça ağır koşullarla kabul edildiğini ortaya koyuyor. 1978 yılına göre ağırlaşan koşullar, [illegible] kur [illegible] Merkez Bankası kaynaklarından [illegible] kredi ve faiz [illegible] artışlarına ilişkindir.

«Niyet mektubu»nda, Türkiye'nin dış piyasalarda rekabet edebilmesi için gerekli kur ayarlamasını [illegible] yapmayı ve çapraz kur farklarının açılmasına izin vermemeyi öngördüğü belirtiliyor. Bu arada Türk parası'nın dış değerinin saptanmasında [illegible] «dolaysız bağımlılığın» [illegible] kaldırılacağı [illegible].

Öte yandan, 1978 yılında kamu kuruluşlarının [illegible] kredi [illegible] Türk yetkilileri [illegible].

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu [illegible] 'Stand-By' [illegible] Türkiye'nin [illegible].

[illegible] ları nedeniyle son yıllarda hızlı bir artış eğilimi gösteren parasal büyüklükleri kontrol edebilmek amacıyla, «Bankacılık sisteminin net iç varlıkları» ile Merkez Bankası'nın «kamu kesimi kredilerine» üç aylık dönemler itibariyle belirli tavanlar uygulandı. 1978 yılında bu tavanların yalnızca Merkez Bankası'nın kapsamasına karşın, bu yıl banka sisteminin bütününe yöneldiği gözlenmektedir. Bu arada, geçen yıl Merkez Bankası'nda kamu kesimi kredileri için öngörülen tavanlar «genel» iken, bu yıl kuruluş bazına indirgendi.

Gözlemciler, bu tavanlaşın bütün açıklığıyla «niyet mektubu»nda yer alabileceğini, ancak para fonu heyeti'nin hazırlayacağı Türkiye raporu'nda, Türk yetkililerine atfen «mutlaka» belirtilebileceğini savunuyorlardı. Böylece geçen yıl uygulanamayan tavanların gelişimi, bu yıl ayrıntılı bir biçimde izlenebilecek.

«Niyet mektubu»nda, 1978 yılına göre yüzde 20 dolayında büyütülen bütçe harcamalarında aşırı artışlara gidilmeyeceği, bu arada gelir hedeflerine ulaşmak için parlamento'daki vergi yasası tasarısının çıkması için her türlü çabanın gösterileceği vergi denetiminin yaygınlaştırılacağı görüşlerine de yer verildi.

Açıklanan taban fiyatlarında, geçen yıla göre yapılan artışların «makul ölçüler» içinde tutulduğuna dikkat çekilen «niyet mektubu»nda, tarımsal destekleme fiyatlarının «dünya fiyatlarıyla» uyum halinde olacağı vurgulanmıştır. Bu arada, buğdayda devlet sübvansiyonunun kaldırıldığı ve bu tür sübvansiyonlara «zaman içinde» son verileceği belirtildi.

«Niyet mektubu»nda, ücret artışlarına da değinildi ve «enflasyonu hızlandırıcı etkilerin giderilmesi» için ücret artışlarının «üretim ve verimlilik artışlarıyla» ilişkilendirileceği kaydedildi.

DIŞ TİCARET

«Niyet mektubu»nda, Türkiye'nin fiyat meselesinde ithalat üzerinde uygulanan kısıtlamalara yenilerini eklemeyeceği ve mevcut kısıtlamaların kapsamını genişletmeyeceği belirtildi. Bu arada, öngörülen ihracat hedeflerine ulaşmak için uygulanan teşvik önlemlerinin «fiyat temeline» oturtulacağı yolundaki görüşleri de «niyet mektubu»nda yer aldı. Buna göre, Türkiye iç pazarın dış pazarlara karşı avantajlı olmasını önlemek amacıyla, gerekli kur düzenlemelerini yapmayı öngörüyor. Bu amaçla uygulanan «katlı kur» politikalarına da «en kısa sürede» son vermeyi kabul ediyor.

Türkiye'nin çapraz kur farklarının açılmasına izin vermeyeceğinin de belirtildiği «niyet mektubu»nda, Türk lirası ile çeşitli yabancı paralardan oluşan bir sepet arasında yakın gelecekte ilişki kurulacağı ifade edildi.

«İkili ödeme anlaşmaları» yapmamayı da kabul eden ve öteki ikili ödeme anlaşmalarını da tasfiye edeceğine değindi. Bu hükümle, Türkiye'nin fon üyesi Irak ve Libya yanında, fon üyesi olmayan Sovyetler Birliği ile ticari ilişkilerine «her an» müdahale edilebileceği savunuluyor. Türk yetkililerince, fon heyeti'nin raporunda bu ilişkilerin «ikili ödeme anlaşması» niteliği taşımadığına ilişkin bir hüküm bulunacağının söylemelerine karşın, para fonu'nun üç aylık denetimlerinde bu sorunun istenildiğini de alevlendirilebileceği ifade edildi.

«Niyet mektubu»nda Türkiye, dış ödemelerinde gecikmeye yol açmamayı da taahhüt ederken, önümüzdeki bir yıllık dönemde kısa ve uzun süreli kredi kullanımına da sınırlama getirmeyi kabul etti. Dış kaynak kullanımına getirilen sınırlamaların, Batı'nın yardım programlarıyla uyumlu olduğu, Türkiye'nin sosyalist ülkeler ile Avrupa para piyasası'ndan uygun koşullarla kredi bulabilmesi halinde bunu kullanma olanaklarına kavuşamayacağı belirtildi.

Bu arada, 1979 yılında cari işlemler dengesi açığının toplam ulusal gelirin yüzde 4'ünü aşmayacağı garantisi verildi. Buna göre, 1979 yılı cari işlemler dengesi açığı 1,9 - 2,1 milyar dolar olacak.

Petrol et ve KİT

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
yonu kalkacak ve bu mallara da astronomik zamlar gelecek» şeklinde konuşuyorlar. Ayrıca IMF'nin, Kamu İktisadi Kuruluşları'nın milyarlarla ölçülen açıklarının devletçe kapatılması uygulamasına da son verilmesini kesin koşul olarak dayattıkları için, önümüzdeki günler de KİT'lerce üretilen mallara da büyük zamların gelmesi kaçınılmaz görülüyor.

Politika muhabirlerinin derledikleri bilgilere göre hükümet, önümüzdeki günlerde ekmeklik buğdaydan sonra şekerde de sübvansiyonu kaldıracak. Yılda 7 milyar lira dolayında devlet sübvansiyonu yapılan şeker fiyatları, eksilen 7 milyar lirayı kapatmak için yeniden artırılacak.

Bunun yanısıra gerek dış piyasalarda varili 30 ile 50 dolar arasında işlem gören petrole de zam gelmesi kaçınılmaz bulunuyor. Bilindiği gibi devlet, dışarıdan pahalı ithal ettiği ham petrole «Akaryakıt İstikrar Fonu» adı verilen bir fon aracılığıyla sübvansiyon yapmaktaydı. IMF'nin özellikle petrol sübvansiyonuna karşı çıkması ve «Akaryakıt İstikrar Fonu»nun tasfiyesini dayatması yüzünden temmuz ayı içinde tüm akaryakıt türlerine zam yapılacak.

Ayrıca KİT'lerin yılda 97 milyar lirayı bulan açığının devletçe kapatılması uygulamasından da IMF ile önümüzdeki günlerde imzalanması beklenen Stand-By anlaşmasından sonra vazgeçilecek. «Adı Konmamış Devlet Sübvansiyonu» olarak nitelenen KİT'lerin açıklarının devletçe kapatılması uygulaması son bulduğu andan itibaren başta Sümerbank ürünleri olmak üzere, PTT hizmetlerine, demire, çimentoya, Et ve Balık Kurumu mamüllerine, yapağıya, saç ve tenekeye de zorunlu olarak zam yapılacak.

IMF'nin koşulları içinde bulunan devalüasyon ise yukarıda anılan malların dışında kalan tüm maddelere zam yapılmasına yol açacak. Etkili bir fiyat denetiminin olanaksızlığına işaret eden yetkililer, devalüasyonun iç piyasada fiyat patlamaları yaratırken, dış satımlarda ciddiye alınır bir etki yapmayacağı görüşünü savunuyorlar. İstanbul Ticaret Odası'nda dışsatım konusunda «yetki» sayılan bir iktisatçı-uzman, «Dış satım için devalüasyonla uygun fiyat olanakları yaratılsa bile dış satıma konu olacak mal yok Türkiye'de. Mevcut üretimin gerek hacmi, gerekse olağan üstü düşük kapasitelerden doğan maliyet artışları, dış satım kanallarını hemen hemen kapatıyor» diyor.

İGD

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
kınadı ve «Bu anti-demokratik uygulamayı protesto ediyor, Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi, Vietnam Dışişleri Bakanlığı ve üyesi olduğumuz Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu ve Uluslararası Öğrenciler Birliği düzeyinde gerekli girişimlerde bulunmayı demokratik bir görev olarak kabul ediyoruz» dedi.

İGD Genel Başkanı Muhtar Sökücü Vietnam delegasyonunun Türkiye'ye sokulmaması üzerine Başbakan Bülent Ecevit, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün ve CHP Millet Meclisi Grup Başkanvekilleri olan Altan Öymen ve Metin Tüzün'e birer mektup göndererek bu tutumun, «detant sürecine Helsinki Nihai Senedi ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ndeki ilgili maddelere» ters düştüğünü bildirdi. İGD Genel Başkanı A. Muhtar Sökücü mektubunda özetle şöyle dedi:

«Örgütümüz İlerici Gençler Derneği'nin üyesi olduğu Uluslararası Öğrenciler Birliği'nin programı çerçevesinde, Çin'in Vietnam'a saldırısı ile ilgili sonuçları Türkiye kamuoyuna açıklamak isteyen Vietnam Ho Şi Min Gençlik Örgütü'nün 8 kişilik bir delegasyonu 8 Haziran tarihinde Yeşilköy Hava Limanı'ndan vize verilmeyerek ülkemize girişleri engellenmiştir. Bunun yanısıra, Türkiye'ye girişleri engellendiği gibi, Avrupa'ya transit geçişleri de engellenmiştir. Bu tutum ve davranışlar detant sürecine, Helsinki Nihai Senedi ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ndeki ilgili maddelere açıkça ters düşmektedir. Ayrıca Türkiye Cumhuriyeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti arasında diplomatik ilişkilerin kurulmakta olduğu şu dönemde, bu uygulama ikili ilişkileri de zedeleyecek niteliktedir.»

Kamulaşan

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
ve Urfa yöresinde 5 yıllık uygulamada 5 milyardan fazla para harcandığını ve arkadan bu yasanın Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildiğini söyledi. Daha sonra hiç bir çalışma yapılmadığını da öne süren Karabulut, bugün Türkiye'de toprak, sermaye ve tarımsal gelirin çok az sayıda çiftçi ailesinde biriktiğini, topraktan kopma ve mülksüzleşmenin hız kazandığını söyledi.

Karabulut sözlerini şöyle sürdürdü:

«Ülkemizde halen 3 milyon 125 bin 884 çiftçi ailesi bulunmaktadır. Bunlardan 2 milyon 205 bin 899 çiftçi ailesi 50 dönümden küçük toprakları işletmekte ve bunların işlediği alan, toplam tarım yapılanların yüzde 21,3'nü oluşturmaktadır. Bin dönümden fazla toprakları işleyen 14.371 toprak ağası, toplam işlenen alanların yüzde 15,4'ünde tarımsal faaliyetlerini sürdürmektedir.»

Karabulut basın toplantısında ayrıca toprak ve tarım reformu müsteşarlığınca hazırlanan yeni toprak reformu yasa taslağına ilişkin görüşlerini de açıklayan bir raporu gazetecilere dağıttı. Raporda Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin kapatılmasını, demokratik toprak reformunun demokratik halk kooperatifleri ile bütünleşmesini, köylüye toprağın bedelsiz dağıtılmasını ve kendisine işlemek için her türlü araç ve gerecin sağlanmasını tüm yurt düzeyinin toprak reformu bölgesi ilan edilmesini ve tarımsal üretim planlamasının yapılmasını, toprak reformu yasa tasarılarının hazırlanmasında, topraksız ve az topraklı çiftçilere demokratik kitle örgütlerinin katılımının sağlanmasını istedi.

MHP

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
1 - Gün Sazak, 2 - Tahsin Ünal, 3 - Sadi Somuncuoğlu, 4 - Agah Oktay Güner, 5 - Necati Gültekin, 6 - Nevzat Kösoğlu, 7 - Yaşar Okuyan, 8 - Avni Çarşancaklı, 9 - Özcan Ergiydiren, 10 - Mehmet Doğan, 11 - Ali Fuat Eyüboğlu, 12 - İhsan Kabadayı, 13 - Nuri Gürgür, 14 - Ahmet Er, 15 - Osman Albayrak, 16 - Turan Koçal, 17 - Necati Uslu, 18 - Mehmet Voyvoda Develioğlu, 19 - Mehmet Irmak, 20 - Faruk Demirtola, 21 - Sait Bilgiç, 22 - Cengiz Gökçek, 23 - Ömer Çakıroğlu, 24 - Hasan Çulhaoğlu, 25 - Ziya Derya, 26 - M. Tahir Başmaz, 27 - Osman Öztekin, 28 - Ali Gürbüz, 29 - M. Yusuf Özbaş, 30 - Taha Akyol, 31 - Necdet Sarman, 32 - Muhittin Turgut, 33 - Hayrettin Başeğmez, 34 - İhsan Karaçan, 35 - Ahmet İyioldu, 36 - Kamil Kutluay, 37 - Hüseyin Cahit Aküzüm, 38 - Şevket Bülent Yahnici, 39 - Hüseyin Yücel, 40 - Turgut Atasoy, 41 - Enver Yakuboğlu, 42 - Cengiz Özer, 43 - Münir Keseoğlu, 44 - Nuri Erokan, 45 - Saffet Rıza Alpar, 46 - Prof. Dr. Lütfi Ülkümen, 47 - Şükrü Korkmazgiden, 48 - Hülagu Balcılar, 49 - Sıtki Kadekal, 50 - Ahmet Arvasi, 51 - Ahmet Hamdi Tan, 52 - Yaşar Ayıkbilgin, 53 - Veli Soysaldı, 54 - Erol Soydan, 55 - Ahmet Hamdi Ayan.

Kurultay'da Genel İdare Kurulu üyelikleri için seçilen 27 üyeden başka, genel başkan'ın 10, genel idare kurulu'nun da 5 kişilik kontenjanı bulunuyor. Ayrıca, partinin Millet Meclisi Grup Başkanvekilleri de genel idare kurulu'nda yer aldılar. Kurultay'da ayrıca yüksek denetleme kurulu ve yüksek haysiyet divanı üyelikleri için de seçim yapıldı.

Öte yandan genel idare kurulu listesinde yer alan Hülagü Balcılar, adaylıktan çekildiğini bildirdi.

İstanbul'da

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
yan yeni buğday taban fiyatlarının 450 kuruş olarak belirlenmesinden sonra, Toprak Mahsülleri Ofisi geçen yıl 310 kuruş taban fiyat vererek aldığı buğdaydan üretilen un için astronomik oranda yıldırım zam uygulamasına başlayınca, ekmek fiyatları da arttırılmaya başlanıldı.

İstanbul Ekmek Sanayii İşverenleri Derneği, İstanbul Valiliği'ne başvurarak 8 Haziran cuma gününden itibaren zamlı un aldıklarını ve ekmek fiyatlarının arttırılmasını istedi. İl Koordinasyon Kurulu, fırıncıların isteklerini olumlu karşıladı ve yeni fiyatları bugün yapılacak son toplantıda belirlemeyi kararlaştırdı. Fırıncıların 410 veya 420 gramlık ekmek için 600 kuruşluk fiyat istemelerine karşın, İl Koordinasyon Kurulu 450 gramlık ekmek için 600 kuruşluk fiyat vermeyi benimsediği belirtildi. İl Koordinasyon Kurulu, bugün yapacağı bildirilen toplantıda yeni ekmek fiyatlarının kesin karara bağlayacak. İlgililerden alınan bilgiye göre, İstanbul'da ekmekler salı gününden itibaren zamlı olarak 600 kuruştan satılmaya başlanılacak.

Öte yandan, fırıncılar, ekmeklik un fiyatlarının cuma gününden itibaren kendilerine zamlı verildiğini, dört gündür zararına çalıştıklarını, 600 kuruşa 450 gram ekmek satmaları halinde bu zararı kapamalarının olanaksız olduğunu öne sürdü. İstanbul'da daha önce 71 kiloluk bir çuvalı 296,65 liradan satılan ekmeklik un, 8 Haziran'dan itibaren 538,15 liradan satılmaya başlandı.

Un fiyatlarının yüzde 80'e varan zamlı satışından sonra, ekmek fırıncılarının yanısıra, pastacılar, simit ve sandviç imalatı yapan fırıncıların da zam istemeleri bekleniyor.

Yüzde 43

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
kez Bankası'nda çalışmalar yapılıyor.

ABD dolarının 47 lira olması durumunda diğer dövizlerin yeni «katlı kurları»nın aşağıdaki biçimde oluşması bekleniyor:

ABD Doları	47,00 TL.
B. Alman Markı	24,63 »
İsviçre Frangı	27,18 »
İngiliz Sterlini	97,17 »
Hollanda Florini	22,48 »
Fransız Frangı	10,64 »
100 İtalyan Lireti	0,06 »
Belçika Frangı	1,53 »
İsveç Kronu	10,73 »
Norveç Kronu	9,07 »
Danimarka Kronu	8,50 »
Kanada Doları	40,49 »
Avustralya Doları	51,88 »
S. Arabistan Riyali	13,83 »
Kuveyt Dinarı	168,47 »

Turizm

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
nanistan ile aramızdaki komşuluk ilişkilerini geliştirmek zorundayız. Turizm konusu her iki ülkenin yararlarını gözeten ilginç bir konudur. Yunanistan turizm alanında çok önemli bir aşamaya varmıştır. Bu konuda büyük yatırımlar yapmıştır. Ve bu yatırımların semeresini de almaktadır.

Geçen yıl 1 milyar dolar'ın üzerinde gelir elde etmiştir.

Türkiye, hükümetimiz döneminde turizme ciddi önem vermektedir. Coğrafi bakımdan birbirine çok yakın olan bu iki ülkenin diğer siyasal sorunları ile ileriye bırakarak turizm konusunda anlaşma aşamasına gelmeleri çok önemlidir. Bu anlaşmanın Ege Denizi ve bölgemizdeki barışı sağlama açısından çok yararlı olacağı inancındayım.»

Turizm Bakanı Alev Coşkun, Yunanistan ile imzalanan anlaşma konusunda şu bilgileri verdi:

«Turizm, her iki ülke açısından yararlanılabilecek somut bir konudur. Bu nedenle gösterişden uzak fakat gayet tutarlı ilişkilere önem verdik. Bir kaç ay önce, Yunanistan Turizm Örgütü Genel Sekreteri sayın Lambiakis'i resmen İstanbul'a davet ettik. Genel Sekreter deyince, yanlış anlaşılmamalıdır. Yunanistanda Turizm Bakanlığı yerine Ulusal Turizm Örgütü vardır ve bu örgütün en güçlü adamı da sayın Lambiakis'dir. Kendisi Başbakan sayın Karamanlis'in çok yakın mesai arkadaşıdır. Paris'te mecburi ikameti sırasında Karamanlisin yanında bulunuyordu. Ve kendisi daha önce de Basın Yayın Bakanlığını yapmıştı. Sayın Lambiakis ile İstanbul'daki görüşmelerimiz sırasında olumlu noktalara ulaştık. Bir turizm anlaşmasının her iki ülkeye getireceği yararlar üzerinde durduk.

AP hükümeti

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
tutum onlarda olduğu sürece memleketin bunalımdan kurtulması mümkün değildir...

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

- Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
- Yazıişleri Müdürü: ... ... Tamer KAYAŞ
- İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
- Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
- İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.:5 No: 510 Konak
- Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
- Baskı: ... ... Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
- Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
- İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. [illegible]): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun/cm): 250 [illegible] un/cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, [illegible] Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
- ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 dolar.

CHP grubunda dış ilişkiler ele alınacak

- Grup toplantısında Türkiye ile IMF arasındaki görüşmeler ve AET ilişkileri değerlendirilecek

Ankara, (ANKA) — CHP grubunun bugünkü toplantısında Bursa Milletvekili Hasan Esat Işık tarafından açılması istenen dış ilişkiler üzerindeki genel görüşmeye başlanıyor. Görüşmelerde dışilişkiler konusunda CHP'de bir «Daimi Komisyon» kurulması önerisi de tartışılacak.

Türkiye'nin dış ilişkilerinin değerlendirileceği CHP grubunda NATO çerçevesinde üye ülkelerle askeri işbirliği konuları, Ortadoğu'daki gelişmeler ele alınacak.

Dış ekonomik ilişkilerde de Türkiye IMF arasındaki görüşmeler ve AET ilişkileri değerlendirilecek.

Görüşmeler sırasında olumlu bulunduğu takdirde, CHP grubunda hükümetin dış ilişkileriyle ilgili çalışmalarını değerlendirmek üzere belli sayıda üyeden kurulacak bir «Daimi Komisyon» kurulması önerisi karara bağlanacak.

657 sayılı yasa iptal ediliyor

Personel rejimi yeniden düzenleniyor

- Başbakanlık, "Devlet Personel rejimi"nin yeni bir düzene kavuşturulmasına ilişkin yetki yasa tasarısı hazırladı
- Tasarı ile Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü yasasında da değişiklik öngörülüyor

Ankara (ANKA) — Başbakanlık tarafından, «Devlet Personel rejiminin yeni bir düzene kavuşturulması ve bakanlıklar ile kamu kuruluşlarının, kuruluş ve çalışma biçimlerinin yeniden düzenlenmesine ilişkin yetki kanunu tasarısı» hazırlandı.

Başbakanlık Müsteşarı Ahmet Durakoğlu imzasıyla görüşlerin alınması amacıyla bakanlıklara gönderilen yas tasarısında yeni yasayla belirlenen kapsam ve ilkeler çerçevesinde halen yürürlükte olan657 sayılı yasanın tümüyle yürürlükten kaldırılacağı açıklanıyor.

Yetki yasası tasarısının hazırlanma amacı için şöyle deniliyor:

«Bu tasarı ile amaçlanan, kendi içinde tutarlı, uyumlu, dengeli, farklılıkları giderici, ortak kurallara bağlı, eğitimi kurumsallaştırılmış, kamu görevlerinin etkili ve verimli bir biçimde yerine getirilmesi gerekleri düşünülmüş, bütünlüğü yasal güvenceye bağlanarak korunmuş bir personel düzeni getirmektedir.» Devlet Personel Dairesinin güçlü bir kuruluş haline getirilmesi amacıyla bu kurumun kuruluş yasasının değiştirilmesi öngörülen tasarıda, kamu görevlilerinin hizmet öncesi ve hizmet için eğitiminin yeterliğinin sağlanması için Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİE) yasasının da değiştirilmesi isteniyor.

Tasarının üçüncü maddesinde yönetim ve eğitim konusu üzerinde durularak şöyle deniliyor:

«Ülkenin ekonomik sosyal ve kültürel koşulları gözönünde tutularak kamu ve özel kesim çalışanları arasında bir ölçüde denge kurulabilecek, adalet sağlacak içerikte bir sistem oluşturulur. Bilimsel ve tarafsız bir tutumla oluşturulacak personel sisteminin sürekliliğini sağlayacak tarafsız ve kendi içinde işlerliği bulunan bir kurum oluşturulması özellikle gözetilir.

Merkez kuruluşlarında ve merkezden atanacak kamu görevlileri için objektif kurallara bağlanmış ve yetenekli kişilerin seçilmesini sağlayacak bir merkezi sınav sistemi oluşturulur.

Bir (üst yönetici sınıf) oluşturulması için gerekli kuram ve kurallar saptanır.

Başbakanlığın görev ve işlevlerinin özelliği dikkate alınarak, bakanlıklar arası eşgüdüm ve işbirliğini sağlamak işlevini etkili biçimde yerine getirecek bir kuruluş düzenine kavuşturulur.»

Orman Bakanlığı iş yerlerinde ilk kreş bugün açılıyor

- Yasaya göre kreş ve ana okulu açmak zorunlu

Ankara (Politika) — Orman Bakanlığına bağlı işyerlerinde ilk kreş bugün açılıyor. Orman Mühendisleri Odası Başkanı Celal Çoban 40 çocuğa bakılacak bile olsa «İlk kreş» olması açısından büyük önem taşıdığını belirterek «Bunu her Orman Bölge Başmüdürlüğünde her işyerinde açılacak kreşler izlemelidir. Toplumumuzun geleceği olan çocuklara geleceğin sağlıklı bir bireyi olarak yetişme fırsatını tanımalıyız» dedi.

Yasalarda kreş ve ana okulu zorunluğunun açıkça belirlenmesine karşın iktidarlar ve işverenler tarafından ihmal edildiğini belirten Çoban şöyle dedi:

«0-6 yaş arasında 7 milyonun üstünde çocuk olduğunu, buna karşılık kamu kreşlerinde 6 bin ve özel kreşlerde 8 bin çocuğun eğitim görebildiği dikkate alındığında, çocukların okul öncesi eğitiminde önemli bir yere sahip olan kreş ve ana okulu sorununun iktidarlarca, yasalarda açık hüküm olmasına karşın, işverenlerce ne denli ihmal edildiği görülmektedir.»

Bedelli askerlik yasa tasarısını komisyon bugün ele alacak

- Askeri personel tasarısı da bugün ele alınacak

Ankara (ANKA) — Millet Meclisi Bütçe Plan Komisyonu hükümetin meclise sunduğu savunma konularındaki üç yasa tasarısını görüşmek üzere bugün toplantıya çağrıldı. Komisyonun bugünkü toplantısında «Yurt dışında çalışanların döviz karşılığında askerlik yapmalarını düzenleyen «Yasa ile» Türk Silahlı Kuvvetler personelinin gösterge tablosunda değişiklik öngören yasa ve «Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin» ellerindeki dosyalar sonuçlanıncaya kadar 1402 sayılı sıkıyönetim yasasının kendilerine verdiği yetkiyi kullanarak görevlerine devam etmesini sağlayan «Yasa Tasarıları» görüşülecek.

Hükümetin parlamento çalışmaları sona ermeden Millet Meclisi'nden geçirmeyi amaçladığı yasaların başında yurt dışındaki işçilerin döviz karşılığı askerlik yapmalarını öngören yasa geliyor.

Komisyonda görüşülecek ikinci tasarı, askeri personelin ve emeklilerinin gösterge tablosunda yapılacak değişiklikle ilgili.

Tekneler çalışmayınca balıkçılara ağ onarmaktan başka iş kalmıyor.

Mazot yokluğu, balık kıtlığına yol açıyor

- Bu yıl çok az balık alan balıkhanenin kârı arttı
- Rumeli Feneri balıkçıları, kooperatifleri yoluyla 100 tekneye 12 ton mazot alabildiklerini söylüyor

İstanbul (Politika) — Mazot sıkıntısı balıkçılığı da etkiledi, bu yüzden denize açılamayan balıkçı tekneleri balıkhaneye balık getiremiyor.

Balıkhane yetkilileri Nisan, Mayıs ayları içinde balıkhaneye yok denecek kadar az balık geldiğini, bunun nedeninin de mazot sıkıntısı olduğunu söylüyorlar.

Balıkçılar ise balığı gerekirse millerce uzaktan elde edebildiklerini ve mazot bulamadıkları için de teknelerini bağladıklarını belirterek «Balığı aramak gerek. Aramak için de mazot gerek. Gün olur Romanya'ya kadar, Ege'de Yunanistan sularına kadar balık kovalarız. Ancak mazot bulamadığımızdan denize açılamıyoruz. Elimiz kolumuz bağlandı. Aç sefil olduk» diyorlar.

Balıkçıları en çok korkutan şey ise mazot sıkıntısının sürekli olması... Bu durumda kendilerinin balıkçılıktan vazgeçme durumuyla karşı karşıya kalacaklarını belirten balıkçılar «Biz ekmeğimizi balıktan elde ediyoruz. Balıkçılık yapamazsak başka bir iş de tutamayız. Bir tekneden tayfasıyla, makinistiyle 30-40 kişi geçiniyor. Hepimiz açlığa, ölüme terkediliriz» diyorlar.

Balıkhane yetkilileri bu yıl balıkhaneye gelen balık miktarında önemli düşmeler olduğunu belirtirken, balıkhanenin kârının arttığını ifade ediyorlar. Kârdaki bu artışı da, balık fiyatlarına yapılan zamlarla açıklıyorlar.

Kamu kuruluşları savunma sorunları konulu toplantı bugün yapılıyor

Ankara, (A.A.) — Türkiye Barolar Birliği «kamu kurumlarını savunma sorunları ve kamu avukatlarının durumları» konulu bir toplantı düzenledi.

Toplantı bugün, Türk-İş salonunda yapılacak. Türkiye Barolar Birliği Başkanı Prof. Dr. Faruk Erem, toplantıya 61 baronun temsilcileri ile, Ankara da bulunan kamu kuruluşları avukatları ve idarelerle, yargı organları temsilcilerinin katılacağını bildirdi.

ÖZETLE

Oleyis'in Mersin'de otel grevi sürüyor

MERSİN — DİSK'e bağlı Oleyis sendikasının 18 gün önce Mersin'in en büyük turistik otelinde başlattığı grev devam ediyor. Konuyla ilgili olarak yapılan açıklamada grevden dolayı işverenin 2.5 milyon lira dolayında zarar ettiği bildirildi ve bu paranın işçilere verilmesi istenen paranın 4 katı tutarında olduğu kaydedildi. Buna karşın işverenin, işçilere geçinecek kadar parayı vermeye yanaşmaması işçiler arasında tepkilere yol açıyor.

Malatya'da 8 sağlık emekçisi sürgüne gitti

ANKARA — Malatya Devlet Hastanesi'nden 8 sağlık emekçisi ile çeşitli illerde görevli 7 sağlık hizmet uzmanının hiçbir yasal gerekçe gösterilmeksizin sürgüne gönderildikleri açıklandı. Malatya Devlet Hastanesi'nden başka yerlere atanan 8 sağlık emekçisinin 2. MC hükümeti döneminde MHP'li Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Cengiz Gökçek tarafından da sürgüne gönderildikleri ancak Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararı verildi. Sözkonusu haksız uygulamanın TÜS-DER tarafından kınandığı bildirildi.

Kum Koop çalışmalarına fiilen başladı

FETHİYE — Kumluova köylülerinin kurduğu Üretim, Pazarlama ve Tüketim Kooperatifi (KUM-KOOP) çalışmalarına fiilen başladı. 147 ortağı bulunan kooperatifin yılda 60 milyon liralık domates ihraç edeceği bildirildi. Kooperatif Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Keskin tarafından yapılan açıklamada Kumluova köylerinde yıllardır çok miktarda domates yetiştirildiği ancak örgütlenmeye gidilmediği için üreticilerin alın terinin değerlendirilmediği bildirildi.

İstanbul'da Adalet ve Meslek Yüksek Okulu açılıyor

İstanbul, (A.A.) — İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesine bağlı olarak Adalet Meslek Yüksek Okulunun bu yıl öğrenime açılmasına karar verildi.

İ.Ü. Hukuk Fakültesi Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Kürsüsü Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Saim Üstündağ, Adalet Meslek Yüksek Okulu Müdürlüğüne getirildi.

Yüksek okula alınacak lise mezunlarının iki yıllık öğretimden sonra icra memuru, mahkeme başkâtibi ve cezaevi müdürü olacak şekilde yetiştirilecekleri bildirildi.

TRT TV Program-Haber-Eleştiri

Bu haftaki TV programlarından seçmeler

13 Haziran Çarşamba Çocuklarla Başbaşa'da «Görünmeyen Prens» var. Bir Konu Bir Konuk programında Jülide Gülizar, İşçi - İşveren ilişkilerine değinecek. 21.50'de Wajda'nın «Görgenin Başlangıcı» adlı ilginç filmi yayınlanıyor.

14 Haziran Perşembe günü Beş Dakika'da «Döviz» adlı bölümü, Ne Olur Ne Olmaz'da sosyal içerikli bir güldürü, Aşk Gemisi dizisinde «Eğlenceli Kamaralar» bölümü yer alıyor.

15 Haziran Cuma, Marko'dan sonra Doğa Belgeseli yayınlanacak. Blake Edwards'ın yönettiği «Korkunun Tutsakları» Televizyonda Sinema'da gösterilecek.

16 Haziran Cumartesi 17.30'da Flipper, 19.30'da Zaman Tüneli, 22.00'de Sihirli Lamba programı ve 23.00'de Baretta izlenebilecek.

17 Haziran Pazar günü Tatil Sineması'nda Sidney Lumet'in yönettiği «Öldüren Serüven», Tele Pazar programlarından sonra 20.00'de Isırgan Otu, 21.15'de Yaşayan Atatürk, 21.35'de ise Mc Millan izlenebilecek.

Bir yarışma sonucu ortaya çıkan gerçek:

Çocuklar TV programlarını büyük bir dikkatle izliyor

«Ben Bir Emekçi Çocuğuyum» konulu Maden-İş Sendikasına düzenlenen yarışmaya gönderilen yazı ve şiirler değerlendirildi. Değerlendirmede çıkan sonuçlardan biri de çocukların TV programlarını büyük bir dikkatle izlediğiydi. Maden-İş'in değerlendirme yazısında bu konuda şu noktalar belirlendi:

«Dünyanın çeşitli yerlerinde yapılan bilimsel araştırmalar çocukların televizyon programlarını çok dikkatli olarak izlediklerini ve bunlardan etkilendiklerini göstermektedir. Kültürel çalışmaların çok yetersiz olduğu ve ekonomik koşulların sinema, tiyatro gibi sanat olaylarının izlenmesine elvermediği ülkemizde ailelerin hemen hemen tek eğlencesini televizyon oluşturmaktadır. Bu bakımdan televizyonun çocuklarımız üzerindeki geniş kapsamlı araştırmaları gerektirecek önemdedir. Bize gelen eserlerde çocukların hemen hepsi televizyon programlarını izlediklerini belirtmekte. Hatta 8 yaşındaki Ayşegül YURDAKUL gibi bazıları öfkelenip

«Bir de televizyondaki
reklamlar
Benim çukulatam
daha iyi alın yiyin
Kumbaranızı
doldurun deyip
Canımızı çektiriyorlar.

diye başkaldırıyor.

10 yaşındaki Meliha COŞKUN ise;

«Televizyonumuz var. Var ama neye yarar. Doğru dürüst birşey yok. Hep reklamlar»... «Çukulatalara özeniyoruz. Muza özeniyoruz. Kardeşim pastane vitrinlerinin camından tatlıları yaliyordu parmaklarıyla birgün. Çok fena oldum. Türkiye çok güzel bir ülke ama bize değil. Patronlara, zenginlere göre yaşanacak bir ülke»... diye sorunu dile getiriyor.»

Program

- 18.30 Haberler
- 18.35 Oynamak İstiyorum
- 19.30 Spor
- 20.30 Haberler
- 21.15 Minik Konser
- 21.20 Balkan Yazar Örgütleri Toplantısı

Balkan ülkeleri yazar örgütleri ilk kez 21-23 Mayıs 1979 tarihleri arasında İstanbul'da biraraya geldiler. Türkiye Yazarlar Sendikası tarafından düzenlenen bu toplantıda, Balkan ülkelerinin edebiyatları, işlenilen ortak temalar, tarihi ve kültürel ilişkiler tartışıldı. Yayınlanacak açık oturumda ülke temsilcileri bu toplantı hakkındaki görüşlerini açıkladılar. Programı Sedat Örsel hazırladı. Katılanlar: Doğan Hızlan (Yönetici) — Kamen Kalçev (Bulgaristan), Stelias Yeranis (Yunanistan), Hüseyin Başiç, (Yugoslavya), Mircea Zaicu, (Romanya), Aziz Nesin (Türkiye).

- 22.00 Türk Hafif Müziği Gökben söylüyor
- 22.30 Lanet
- 23.10 Haberler

RADYOLAR

TRT-1

- 9.02 Kadın Dünyası
- 10.01 Arkasın Yarın
- 13.00 Haberler
- 18.01 Çocuk Bahçesi
- 20.02 Çocuklar İçin On Dakika
- 20.15 Köy Dağarcığı
- 23.00 Haberler

TRT-2

- 09.00 Olayların İçinden
- 11.30 Yarının Büyükleri Çocuklarımız
- 13.30 Olayların İçinden
- 16.20 Arkası Yarın
- 21.00 Bir Sanatçının Günlüğü
- 23.00 Haberler

TRT-3

- 10.00 Çağdaş Sanatçılarımız
- 13.00 Konser Saati
- 17.06 Plâklar Arasında
- 21.00 Müzik Takvimi
- 23.00 Pazartesi Konseri